



У КРИМУ ЗНИЩЕНО РАКЕТНИЙ КАТЕР РФ

У ніч з 31 січня на 1 лютого 2024 року воїни спеціального підрозділу «Group 13» Головного управління розвідки Міністерства оборони України знищили ракетний катер «Івановець» чорноморського флоту РФ.

Про це повідомляє Головне управління розвідки МО України.

«Судно ворога перебувало на рейді озера Донузлав у тимчасово окупованому Криму. Внаслідок низки прямих влучань у корпус російський корабель зазнав пошкоджень, несумісних із подальшим рухом — «Івановець» дав крен на корму

і затонув», — розповіли у відомстві.

Вартість втраченого державою-агресором корабля становить орієнтовно \$60-70 мільйонів доларів.

«Пошуково-рятувальна операція російських окупантів на Донузлаві, згідно з попередньою інформацією, успіху не мала», — додали в ГУР.

Операція стала можливою з підтримкою Міністерства цифрової трансформації України та платформи «United24».

Фото: «АрміяInform»

КАНАДА ПЛАНУЄ ПЕРЕДАТИ УКРАЇНІ РАКЕТИ «CRV7»



Уряд Канади розглядає можливість передачі Україні ракет «CRV7» класу «повітря-земля», які планували утилізувати.

Про це повідомляє «CBC».

Зокрема, лідер опозиційної Консервативної партії Канади П'єр Поїлєсвєр вимагав відправити ракети «CRV7» Україні на засіданні парламенту 2 лютого. Він наголосив, що краще віддати боєприпаси Україні, ніж утилізувати.

«Замість того, щоб змусити канадців платити мільйони до-

ларів за виведення з експлуатації цієї зброї зброю слід віддати Україні, яка може використовувати її для захисту суверенітету», — сказав він.



Речник міністра оборони підтвердив, що канадський уряд розглядає можливість надання ракет. Але у відомстві вважають, що перш ніж відправити ракети в Україну, потрібно дізнатися потреби української армії та ефективність ракет.

У Канаді наголошують, що проблема з постачанням цих ракет полягає в тому, що країна має десятки тисяч таких ракет та двигунів до них, але не всі вони з боеголовками.

Ракети «CRV7» в Канаді називають «озброєнням холодної війни». Вони були виготовлені у 1980-х роках, а зняті з виробництва на початку 2000-х років.

«CRV7» — авіаційна некерована ракета канадської розробки калібру 70 мм зі складним оперенням. Вона призначена для ударів по наземних цілях.

Міністерство оборони Канади має 83,303 такі ракети.

Фото: «Defense Express»
Богдан Переяславець,
«Україна молода»

ШВЕЦІЯ ПЕРЕДАЄ УКРАЇНІ МАШИНУ РОЗМІНУВАННЯ



Швеція направить в Україну машину розмінування «DMR», що може знешкоджувати міни на глибині.

Про це повідомили у Збройних силах Швеції.

Зазначається, що наприкінці літа та восени минулого року Україна направила до Швеції людей, які мають пройти навчання на машині розмінування «DMR».

«DMR, як і багато іншого в Збройних силах, це не просто машина, а цілісна система. Система, яка потребує логістики, догляду та обслуговування», — йдеться в повідомленні.

Під час навчання українці продемонстрували високу готовність до опанування новою технікою.

Машина «DMR» (повна назва — «Djupmin-görningsmaskin 1/T») базується на шасі фінської лісозаготівельної машини марки «John Deere 1710D» з посиленням захистом для водіїв від вибухів мін, осколків і деяких видів обстрілів.

«Управління DMR» здійснюється за допомогою важеля на підставці з кабіни, попереду знаходиться очисний агрегат з обертовими ланцюгами, які на великій швидкості врізаються в землю на глибину до 40 сантиметрів. Коли міна зустрічається, вона розбивається або детонує силою обертових ланцюгів», — зазначили у військовому відомстві.

14-метрова і 40-тонна машина оснащена шестициліндровим дизельним двигуном потужністю 215 к.с., а також дизельним двигуном «Scania V8» потужністю 571 л. Швидкість при розчищенні становить 0,2-1,5 км/год, а витрата палива — від 60 до 80 літрів на годину, залежно від умов.

Текст і фото: «АрміяInform»

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЗУСТРІВСЯ З МІНІСТЕРКОЮ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністеркою закордонних справ Канади Мелані Жолі, яка перебуває в Києві з візитом.

Голова держави подякував Канаді та всьому канадському народу за потужну підтримку й допомогу Україні під час війни.

Володимир Зеленський поінформував про заходи з реалізації Формули миру та підготовки й проведення Глобального саміту миру. Окремо він подякував за лідерську роль Канади в роботі Міжнародної коаліції за повернення примусово переміщених українських дітей.

ОПУ

«ЗАПРОШЕННЯ УКРАЇНИ ДО НАТО ТРЕБА НАДАТИ НА САМІТІ В ЛИПНІ»



Андерс Фог Расмуссен
Запрошення України до Північноатлантичного альянсу на саміті у Вашингтоні в липні може позбавити російського диктатора владіміра путіна стимулу продовжувати війну проти України та прокласти шлях до миру.

Про це заявив колишній генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен на спільному з керівником Офісу Президента Андрієм Єрмаком брифінгу в Києві щодо офіційного запуску Міжнародної робочої групи з безпекових питань та євроатлантичної інтеграції, яка має сприяти цьому процесу, повідомляє кореспондент «Укрінформу».

«Я не приховуватиму: на мою думку, запрошення (до Альянсу – ред.) має бути надане Україні вже на саміті НАТО в липні. Я знаю: це буде суперечливе і безпрецедентне рішення, якщо ми запросимо до НАТО країну, яка вже перебуває у стані війни», – сказав Расмуссен. Він зазначив, що скептики наведуть контраргумент про те, що «поки триватиме війна, НАТО не може надати запрошення Україні», але це, на його думку, дуже небезпечно, тому що посилюватиме намір путіна продовжувати війну. «Це де-факто дає путіну право вето, і, очевидно, це неприйнятно. Ось чому я вважаю, що ми маємо надати запрошення і продемонструвати, що ми щирі, коли кажемо, що Україна приєднається до Альянсу, і скаже путіну: тобі цьому не запобігти, ми не дозволимо тобі перемогти у цій війні, Україна є невід’ємною частиною НАТО», – пояснив колишній генеральний секретар Альянсу.

Крім того, Расмуссен зауважив, що Захід не може дозволити досягти путіну хоч якогось успіху в Україні, тому що це буде сигнал решті світу. «Якщо путін може забрати Крим, тоді я можу забрати Тайвань. Це факт», – аргументував він. Також колишній генеральний секретар НАТО додав, що міжнародна робоча група займеться тим, як саме використати запрошення України для зупинення війни. «Щоби ми могли сказати: запрошення торує шлях до миру», – додав Расмуссен.

Фото: Вікіпедія

БЛІНКЕН ВЧЕРГОВЕ ЗАПЕВНИВ, ЩО УКРАЇНА СТАНЕ ЧЛЕНОМ НАТО ТА ДВЕРІ ДЛЯ НЕЇ ВІДЧИНЕНІ



Ентоні Блінкен
Позиція офіційного Вашингтону є незмінною щодо відкритих дверей Північноатлантичного Альянсу для України: вони залишаються відчиненими, і вона обов’язково стане членом НАТО.

Про це Державний секретар Сполучених Штатів Америки Ентоні Блінкен заявив під час спільної пресконференції з генеральним секретарем НАТО Єнсом Столтенбергом у Вашингтоні, цитує пресслужба Альянсу. «Я думаю, що процес, який ми спостерігаємо впродовж рекордно короткого часу – спочатку з Фінляндією, а тепер зі Швецією – демонструє, що двері НАТО відкриті, вони залишаються відкритими, в тому числі для України, яка стане членом НАТО», – наголосив голова американської дипломатії. Блінкен зазначив, що агресія путіна проти України спонукає європейські країни приєднуватися до Альянсу, щоб захистити своїх громадян та власний суверенітет.

Фото: «Голос України»
За «Рубрика»

ТРАМП ЗАКЛИКАВ РЕСПУБЛІКАНЦІВ «ПРОВАЛИТИ» ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ УКРАЇНИ

Колишній президент США Дональд Трамп закликає однопартійців відмовитися від угоди між республіканцями та адміністрацією Джо Байдена, що передбачає виділення військової допомоги Україні.

Про це повідомили джерела каналу «CNN». Дії Трампа пояснюються його бажанням провести кампанію з цього питання в листопаді 2024 року. Трамп не хоче, щоб Байден здобув перемогу в «царині, де він політично вразливий», кажуть співрозмовники. Сенатори обох партій все ще намагаються просунути цю пропозицію, але її доля невідома. Угода передбачає посилення імміграційної політики США на південному кордоні в обмін на виділення понад 100 мільярдів доларів військової допомоги, частина з яких планували передати Україні. Джерела газети «HuffPost» кажуть, що Трамп прямо звернувся до кількох республіканців із проханням «провалити» угоду. Втручання Трампа викликало емоційну дискусію на закритій зустрічі республіканців у Сенаті 24 січня. Цього дня сенатори кілька годин висловлювали розчарування з приводу секретних переговорів про допомогу Україні та Ізраїлю.

«Рациональні республіканці хочуть як угоди для підтримки України та Ізраїля, так і розв’язання проблеми з кордоном. Але інші бояться Трампа», – розповіли співрозмовники. Двопартійні переговори в Сенаті США щодо угоди про безпеку кордонів досягли критичної точки, писало агентство «Reuters». «Ми переживаємо критичний момент, нам потрібно докласти всіх зусиль, щоб домогтися цього. Якщо не зможемо, тоді перейдемо до плану Б», – коментував сенатор-республіканець Джон Тьон. Лідер республіканців у Сенаті Мітч МакКоннелл сказав республіканцям на приватній зустрічі, що час і політична воля для ухвалення двопартійної угоди про кордон спливають. За його словами, республіканці не повинні підривати намір Трампа зосередити кампанію в Білому домі на імміграції.

«Економічні новини»

МАКРОН ЗАКЛИКАВ ЄС БУТИ ГОТОВИМ ДОПОМАГАТИ УКРАЇНІ БЕЗ США

Президент Франції Еммануель Макрон закликав країни ЄС бути готовими на випадок, якщо у США буде ухвалено рішення припинити чи скоротити допомогу Україні. Президент Франції Еммануель Макрон закликав європейські країни надавати допомогу Україні в довгостроковій перспективі та бути готовими на випадок, якщо у США буде ухвалено рішення припинити підтримувати її. Про це він заявив у вівторок, 30 січня, під час пресконференції з прем’єр-міністром Швеції Ульфом Крістерссоном у Стокгольмі, пише «AFP». «Ми повинні організуватися таким чином, щоб, якщо Сполучені Штати зроблять суверенний вибір припинити або скоротити цю допомогу, це не матиме жодного впливу на місцях», – сказав він. «Ми, європейці, повинні продовжувати підтримувати український народ», – додав Макрон, наголосивши, що Україна є європейською країною.



Еммануель Макрон

У лютому Макрон приїду в Київ

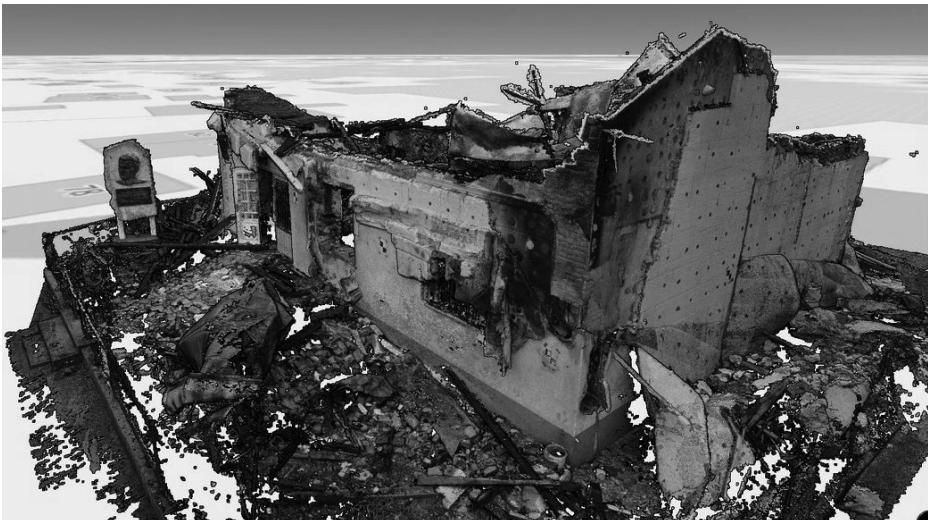
Раніше стало відомо, що президент Франції Еммануель Макрон у лютому відвідає Україну, де підпише двосторонню угоду між країнами про гарантії безпеки. Аналогічний документ у січні цього року Київ підписав із Лондоном. Також Париж пообіцяв найближчими тижнями надати Києву близько 40 ракет великої дальності «SCALP» і кілька сотень бомб.

Затримка допомоги США

США є найбільшим окремим донором України, які з початку війни надали їй лише військової допомоги на суму близько 44 мільярдів євро в перерахунку. У жовтні 2023 року Джо Байден направив до Конгресу запит на екстрене фінансування в розмірі 106 мільярдів доларів для України, Ізраїлю та операцій в Індотихоокеанському регіоні. З цієї суми 61,4 мільярда доларів передбачаються на військову допомогу Україні. Однак американські законодавці поки не домовилися про виділення цих грошей. Якщо республіканці залишаться непохитними й надалі у цей рік президентських виборів у США, на Україну можуть чекати неабиякі фінансові труднощі.

Фото: «Deutsche Welle»
Роман Губа, «Deutsche Welle»

СТВОРЕНО 3D-MODEЛЬ МУЗЕЮ ШУХЕВИЧА



Генерал-хорунжий УПА Роман Шухевич загинув у Білогорщі 5 березня 1950 року. Волонтери «HeMo: Ukrainian Heritage Monitoring Lab» створили 3D-

модель Музею генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича у Білогорщі Львівської області. Про це вони повідомили у «Facebook». Музей був повністю знищений російською атакою 1 січня.

Вже в день атаки команда експертів «HeMo Lab» була на місці удару. Експерти провели документування. На фото можна побачити, у якому стані будівля зараз.

Фото: Bikinedia, «HeMo: Ukrainian Heritage Monitoring Lab»
Уляна Виноградова, «Кореспондент»

ТЕРИТОРІАЛЬНІ ПРЕТЕНЗІЇ ВІД УГОРЩИНИ ТА РУМУНІЇ: ПРО ЩО ВОНИ СВІДЧАТЬ

Угорські та румунські ультраправі політики в один голос виголосили претензії на землі України в разі, якщо наша країна капітулює у війні.

Угорці зазіхають на Закарпаття

28 січня лідер ультраправої партії Угорщини "Mi Hazank" Ласло Тороцкаї озвучив скандальну та цинічну заяву щодо війни в Україні. Він каже, що його партія заявить про претензії на Закарпаття в разі втрати Україною державності.

Це відбулося під час виступу на річній партійній конференції в Будапешті. Спочатку угорський політик заявив, що "Україну купив BlackRock" – найбільший у світі інвестиційний фонд, який має у своєму розпорядженні 10 трильйонів доларів.

Водночас Тороцкаї додав, що його партія виступає за припинення конфлікту в Україні: негайне припинення вогню, мир і врегулювання за допомогою переговорів.

Утім, далі він зазначив, що якщо Україна втратить державність, то "Mi Hazank", як "єдина сторона в Угорщині", претендуватиме на Закарпаття.

"Якщо державність України припинить своє існування в результаті війни, 'Mi Hazank' претендуватиме на Закарпаття як єдина парламентська партія", – заявив Тороцкаї.

До слова, ні прем'єр-міністр Віктор Орбан, ні загалом угорська влада висловили Ласло Тороцкаї не засудили.

Зазначимо, що цей політик вже не вперше робить подібні заяви на адресу України. Так, у листопаді 2022 року він привітав Польщу з Днем Незалежності, опублікувавши на своїй сторінці у соцмережі "X" фото командувачів Польщі та Угорщини, зроблене після окупації Закарпаття угорськими військами у 1939 році.

Світліну Тороцкаї підписав фразою "Зустрінемося знову на спільному польсько-угорському кордоні". На щастя, партія Тороцкаї поки що не має істотного впливу на політику Угорщини.

"На виборах у 2022 році за його партію проголосувало 6%. Зараз 7 депутатів від цієї партії входять до

парламенту Угорщини", – зазначив голова угорської громади Києва та Київської області Тібор Томпа в коментарі "24 каналу".

Він повідомив, що у розмові з Мартоном Томпошем – керівником опозиційної фракції "Momentum" парламенту Угорщини – той заявив, що позиція його фракції полягає у "повній повазі до суверенітету та територіальної цілісності України".

"Пан Тороцкаї – це 'платна маріонетка', якого Віктор Орбан просунув до парламенту Угорщини, щоби через нього рухати свої ультраправі ідеї, які 'Фідес' (партія Орбана – ред.) не наважується висловити. Це – ганебна заява, і важливо зауважити, що більшість угорців не підтримує тих нещасливих людей", – передає слова Томпоша Томпа.

Влада України різко відреагувала на заяви Тороцкаї. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба відповів на закиди ультраправого політика.

"Ми розуміємо, що не всім хочеться, щоб між Україною та Угорщиною були гарні відносини, тому вчора (29 січня) пролунали заяви на цю тему, якісь погрози. Я вам хочу сказати, що якщо путін обламав свої зуби об Україну, то окремі угорські політики, які висловлюють подібну заяву, обламають їх тим більше", – сказав Кулеба.

Але неочікувано в унісон з Тороцкаї заговорив інший ультраправий політик – з Румунії.

Румунія теж зазіхає на Закарпаття

Лідер румунської партії "AUR" Клаудіу Тірзіу заявив, що готовий анексувати деякі території України в обмін на вихід із НАТО. Однак це, за його словами, залишить Румунію повністю беззахисною перед військовими бажаннями росії.

Крім того, Тірзіу як голова великої політичної сили ще на початку повномасштабного вторгнення рф в

Україну заявив російській стороні, що "готовий" об'єднатися з ними. Окрім цього Тірзіу заявив, що Румунія, нібито, розчавлена між "двома імперіями, які порушують її суверенітет". Йдеться про НАТО та росію.

"НАТО, для приєднання до якого Румунія доклала величезних зусиль – саме для того, щоб захистити нас від росіян, які вже вторглися до нас 12 разів – є лише однією з тих імперій, із яким нам доводиться мати справу, щоб забрати шматки України", – сказав він.

Клаудіу Тірзіу відомий тим, що за кілька днів після повномасштабного вторгнення росії в Україну заявив, що готовий "дати п'ять" росіянам.

"Ми не будемо по-справжньому суверенними доти, доки не реінтегруємо румунську державу в її природних кордонах! Південна Бессарабія, Північна Буковина, Земля Герца, Закарпаття – все, що було і є частиною румунської нації, повинно повернутися в межі кордонів однієї й тієї ж держави", – заявляє Тірзіу.

Про що свідчать агресивні заяви сусідів

Аналітики американського Інституту вивчення війни (ISW) вважають, що росія використовує націоналістичні настрої в Європі, щоб посварити Україну з її західними сусідами.

"В рф розширили заяви Тороцкаї та Тарзіу, та підкреслили ці ультранаціоналістичні претензії Румунії та Угорщини на українську територію", – заявили в "ISW".

До повномасштабного вторгнення росія вже пропонувала ідею "розподілу України" між росією та Заходом. Так, ще в грудні 2023 року президент рф владімір путін та інші посадовці кремля відновили поширення наративу про те, що Україна, нібито, має історичні суперечки з Польщею, Румунією та Угорщиною.

"російська ультранаціоналістична

концепція "русского мира" набула популярності серед націоналістичних європейських фракцій у застосуванні до їхніх власних націоналістичних ідеологій, і діячі російського інформаційного простору прагнуть використати цю ідеологічну схильність, щоб "вбити клин" між Україною та її європейськими сусідами", – зазначили в "ISW".

Народний депутат, заступник комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Єгор Чернев на своїй сторінці в "Facebook" підкреслив, що заяви угорських та румунських ультраправих виглядають скоординовано і ймовірно, ініційовані кремлем.

"Мета зрозуміла – створити у світі враження, що всі сусіди України зацікавлені у ліквідації її державності, і територіальні претензії до неї має не тільки росія. Ця стратегія не нова, ще до широкомасштабного вторгнення росіяни пропонували подібне полякам. Тепер же у кремлі намагаються "зарядити" з цією ж темою європейських політиків другого ешелону", – пише Чернев.

Свою чергою Олексій Голобуцький, заступник директора Агентства моделювання ситуацій в блозі для "Главкому", підкреслює, що не дарма праві проросійські популісти двох держав синхронно видали "Закарпаття наш".

"Як на мене, синхронність і націленість обох на один і той самий шматок територій в сполученні з добре відомою історією співпраці з російською стороною чітко вказує, що тут так чи інакше реалізуються команди ФСБ. І, звісно, Брюссель таке не проігнорує. Хоча і не напрома, очевидно. Дасть стусана національним безпековим структурам, що геть вивільнили шворки контролю над небезпечними фінансованими ззовні маргіналами", – впевнений Голобуцький.

Валерія Шипуля, «Кореспондент»

КІЛЬКОМА РЯДКАМИ

росія з метою розширення свого впливу в Африці, планує створити експедиційні сили у кількості 20 тисяч найманців замість бойовиків ПВК (приватна військова компанія) «Вагнер». Про це повідомляє інформаційне агентство «Bloomberg». «Африканський корпус, який неоднозначно поділяє назву експедиційних сил Адольфа Гітлера, має намір завербувати новобранців і колишніх бійців 'Вагнера' до середини року для розгортання щонайменше в п'яти дружніх росії країнах — Буркіна-Фасо, Лівії, Малі, Центральньоафриканській Республіці та Нігерії — згідно з даними групи. Після смерті пригожина 'Вагнер' технічно розформували, але він продовжує діяти», — йдеться в повідомленні.

- Міністерство оборони Великобританії оголосило черговий етап фінансування Сил оборони України в рамках ініціативи «IFU» (Інвестиційний фонд для країн, що розвиваються). Це міжнародний фонд на мільярд сто тисяч доларів, яким керує Лондон у коаліції з країнами Балтії, Норвегією, Швецією, Ісландією та Нідерландами.
- Львівська область стала першою в Україні, де повністю завершили процес декомунізації. Останню радянську пам'ятку демонтували у Лопатинській громаді Львівської області. Протягом 2023 року загалом знесли 312 таких пам'яток.
- З початку року росія випустила по населених пунктах України понад 330 ракет різних типів і близько 600 бойових безпілотників.
- У Нідерландах партія BBB (Фермерсько-громадянський рух) пропонує розглянути питання повернення українців, які перебувають у країні через повномасштабне вторгнення росії, "у безпечні куточки України".
- Згідно з офіційними даними, які надала Державна прикордонна служба, за 2023 рік загальна кількість перетинів кордону на в'їзд в Україну перевищила 17,633 мільйона. Так:

з 1 січня 2023 по 1 серпня 2023 – в Україну в'їхало 8,610 мільйона українців;

з 1 серпня 2023 по 1 січня 2024 – в'їхало 6,573 мільйона українців.

- У 2023 році загальна кількість готівки в Україні зростає на 6,7%, або на 48,3 мільярда гривень. Це означає, що станом на 1 січня 2024 року українці тримали "під матрацом" 764,4 мільярда гривень.
- Через порт окупованого Маріуполя росіяни вивезли 140 тис тонн краденого зерна та металу.
- 31 січня, між Україною та росією відбувся обмін полоненими. Додому повернулось 207 українців.
- На засідання Міжнародного суду ООН у Гаазі, де розпочали оголошувати рішення у справі щодо порушення росією конвенцій про боротьбу з фінансуванням тероризму та про заборону всіх форм расової дискримінації російська делегація не з'явилася. Звинувачення, висунуті росії, включають: надання зброї та інших видів допомоги незаконним збройним формуванням; збиття літака "Малайзійських авіаліній" рейсу MH17; обстріли житлових районів Маріуполя та Краматорська; знищення цивільного пасажирського автобуса неподалік Волновахи; вибух під час мирного зібрання в Харкові; дискримінацію щодо української та кримськотатарської громад; заборону діяльності Меджлису кримськотатарського народу; хвилі зникнень, вбивства, самовільні обшуки, затримання; обмеження на викладання української й кримськотатарської мов.
- Новий голова польського міністерства закордонних справ Радослав Сікорський під час візиту до Берліну заявив, що Німеччина винна фінансову компенсацію за злочини Другої світової. Попередній уряд вимагав 1,3 трильйона євро виплат.
- Колишні ув'язнені з загонів «Шторм Z», які повернулися з війни в Україні, не отримують обіцяних владою зарплат, виплат за поранення та документів про зняття судимості. Відповідні записи зі зверненнями до владі міра путіна масово поширюються в соцмережах.
- Новий міністр оборони Китаю заявив на перших переговорах з шойгу, що Пекін «надав росії підтримку щодо українського питання». «Незважаючи на те, що США та Європа продовжують тиснути на китайську сторону. Оборонна співпраця між Китаєм та Євросоюзом отримала удар. Але ми не будемо через це відмовлятися від встановленої політики. Вони не завадять нормальному китайсько-російському співробітництву», – заявив Дун Цзюнь. шойгу розповів, що новий китайський міністр навчався у москві.



Фундація Будучність

Фундація Будучність - зростає, розвивається і діє згідно сучасних потреб нашої громади, але має впевнену візію на майбутнє.

Кожна пожертва, спрямована на підтримку громадських, культурних, історичних та освітніх зусиль в Канаді, є важливим знаком довіри і підтримки діяльності нашої Фундації.

МИ ПІДТРИМУЄМО

 Історичні проекти та культурні заходи	 Медичні та гуманітарні проекти	 Важливі видання
 Документальні фільми	 Концерти та музичні записи	 Молодь та спорт
 Освітні, наукові, дослідницькі публікації та виставки	 Громадські заходи, конференції, семінари	 Проекти, направлені на зміцнення добробуту українців

2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1N9 Phone: (416) 763-3388 Fax: (416) 763-4512 Website: bcufoundation.com



forum TV

OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
 вівторок - 11 PM*
 субота - 7 AM*

OMNI - AB
неділя - 8 AM

OMNI - BC
неділя - 8 AM

*Повторення

Дивіться Forum TV!

Рекламуйтеся або станьте спонсором частини програми!



Дивіться програму по всій Канаді на телеканалі OMNI!



ForumTV Canada



@ForumTVCanada

www.forumtv.ca | TEL: 416-572-8255 | info@forumtv.ca

ПІСНЯ УКРАЇНИ

РАДІОПРОГРАМА

SONG OF UKRAINE

"Homin Ukrainy" Publishing Co. Ltd. 9 Plastics Ave., Toronto, Ont. M8Z 4B6

Tel.: (416) 516-2443 Fax: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com

Суспільно-політичний тижневик
Видає Видавнича Спілка "Гомін України"
з обм. пор. у Торонті Онтарію Канада.
Виходить щовівторка (46 разів в році)

«Гомін України» – орган Українських
Державницьких Організацій Канади

Голова редакційної колегії – д-р Олег Романишин
Редактор газети – Оксана Соколик

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА
YEARLY SUBSCRIPTION

PUBLICATION MAIL
Канада: \$75 Canada: \$75

STANDARD MAIL
Канада: \$100 Canada: \$100
3CA: \$120 USD USA: \$120 USD
міжнародні: \$250 international: \$250

Редакція не повертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігає право їх скорочувати та справляти. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами, не є обов'язково висловом становища редакції. У матеріалах з України збережено правопис оригіналу. Оголошення до кожного чергового числа приймаємо телефоном або письмово до П'ЯТНИЦІ, год. 1:00 по пол. За зміст оголошень редакція не відповідає. Річники "Гомону України" та англomовного додатку "Ukrainian Echo" можна замовляти в електронному форматі.

Поле битви – Україна: шляхом зв'язки і боротьби

Сторінка спонсорована Фондацією Будучність - BCU Foundation

АГЕНТУРНА СПРАВА СОВЕТСЬКИХ СПЕЦСЛУЖБ «РЕЙД»: БОРОТЬБА ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ПІВДЕННИХ ОБЛАСТЯХ

Ресовєтизація західноукраїнських областей від 1944-го року позначилася також й «вирівнюванням» кордонів між ссср та Польщею. Внаслідок цього на територію Наддніпрянської України прибували українці – переселенці з українських етнічних земель, які опинилися під польською владою. Советські спецслужби усвідомлювали очевидність того, що серед новоприбулих можуть бути члени українського націоналістичного підпілля, або бійці повстанської армії. Відповідно, вживалися й відповідні агентурно-оперативні заходи.

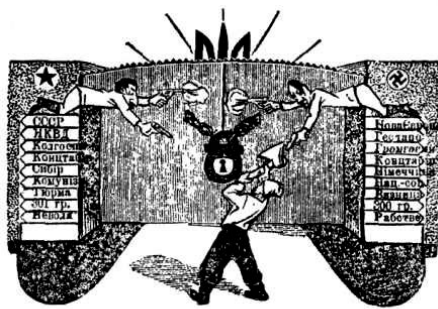
Наприкінці 1944 року Управлінням НКГБ Дніпропетровської області для виявлення «антисовєтського елементу» серед українських переселенців для роботи на території їхньої області був направлений агент «Запорожець». Особливу увагу при цьому він мав зосередити на села, де була сконцентрована найбільша кількість переселенців.

Поступово, агенту «Запорожцю» вдалося нав'язати контакти із переселенцями – жителями села Саксагань П'ятихатського району Соплаковим та Шабановим. В процесі вивчення цих осіб, працівники спецслужб запідозрили, що вони обидва належали до підпілля ОУН на території Польщі. З метою перевірки цих підозр та з метою встановлення фактів їхньої практичної діяльності й наявності організаційних зв'язків, «Запорожець» мав розіграти певну комбінацію. Він відрекомендував себе як переселенець з Польщі, який відстав по дорозі від свого ешелону й звернувся до своїх нових знайомих з проханням допомогти йому легалізуватися й отримати необхідні для цього документи.

Соплаков пообіцяв допомогти і через деякий час організував агенту зустріч ще з одним переселенцем, Близню. Співробітники державної безпеки мали оперативні дані, що останній був утримувачем конспіративної квартири націоналістичного підпілля під час проживання на території Польщі. Під час зустрічі, «Запорожець» був поінформований, що є можливість легалізувати його, але лише на території Одеської області. Отримавши від агента згоду на виїзд, Близня дав йому листа на адресу переселенця Франчука, який проживав в селі Люстро́во (?) тодішнього Комінтернівського району Одеської області. При цьому він зазначив, що останній має організувати зустріч із ще однією довіреною особою – Миколою Омелянюком. Саме він мав допомогти з документами й легалізацією.

Зустріч відбулася у серпні 1945 року й Омелянюк допоміг «Запорожцю» з документами. Агент, в свою чергу, зауважив для себе, що новий знайомий має у своєму розпорядженні значну кількість різних бланків, штампів й печаток.

Поступово агент входив у довіру до Омелянюка й останній розповів



Дядько Іван прорубується до волі



Встає по н о райдужна Батьківщина

йому про діяльність ОУН в Польщі та існуванні осередків організації серед переселенців у Одеській, Миколаївській та Дніпропетровській областях. Загалом, за інформаційними даними НКГБ, у 1944 році Микола Омелянюк, у зв'язку з переселенням українців до УРСР, отримав завдання від організаційного зверхника Івана Портока виїхати на Східну Україну разом з іншими оунівцями для розгортання підпільної діяльності.

За визначенням співробітників НКГБ, агенту «Запорожцю» вдалося зібрати максимум інформації, зокрема про структуру, чисельність, паролі для зв'язку, псевда учасників підпільної організації та їх практичну діяльність. Також було встановлено, що оунівці виготовили рукописний журнал «За самостійну Україну», який поширювався серед членства. Також постійно проводилися організаційні збори.

Крім того, зусиллями «Запорожця» чекістам вдалося отримати більше інформації про осередок у Миколаївській області, яким керував Михайло Пілік («Борис»). Останній через агента передавав Омелянюку звіт про діяльність, з якого стало відомо, що осередок складався з 6 осіб, ще 6 готувалися до залучення. Група мала 10 гвинтівок, 4 гранати й 2 автоматичні пістолети.

19 листопада 1945 року агент «Запорожець» відвідав Омелянюка, який у розмові акцентував на необхідності поїздки на Західну Україну для вста-

новлення зв'язку із діючим збройним підпіллям. Відповідно, він й запропонував таку поїздку здійснити «Запорожцю», разом іще з одним підпільником. З метою отримати якомога більше даних про підпілля ОУН серед переселенців у Дніпропетровській, Миколаївській та Одеській областях, а також для з'ясування зв'язків Омелянюка на Заході, кураторами з НКГБ було запропоновано «Запорожцю» дати свою згоду на поїздку. При цьому агент «підказав» Омелянюку, що непогано було б під час поїздки надати звіти про діяльність організації на південноукраїнських теренах. Така думка була визнана слушною й звіт було надано. Таким чином, співробітники советської державної безпеки дізналися, що підпілля нараховує загалом 19 осіб й розподіляється на 5 груп, постійно відбувається процес кількісного розширення організації. У звіті також було прохання Омелянюка до організаційних зверхників відрядити до нього двох інструкторів, надіслати літературу й друкарську машинку. Зауважимо, що подібні звіти надали також керівники П'ятихатського осередку Мисюк та Миколаївського Пілік.

Коли агент «Запорожець» готувався до виїзду на Захід, Омелянюк надав йому контакти кількох членів ОУН, які перебували на території тодішньої Дрогобицької області й через яких можна було встановити зв'язки із організаційними зверхниками.

У зв'язку з виїздом «Запорожця» з Комінтернівського району для продовження місцевої розробки Омелянюка й інших підпільників співробітниками Управління НКГБ Дніпропетровської області був завербований новий агент з псевдонімом «Петренко». Також з переселенців, який разом з Омелянюком закінчив торговельний технікум, а після переїзду в УРСР навчався у ветеринарному технікумі.

Подальша розробка агентурної справи «Рейд» вказувала чекістам, що такі осередки спротиву необхідно знищувати у зародку, поки вони не розгорнулися у більш потужні центри організованого й, не виключено, збройного спротиву. У січні 1946 року було проведено перші арешти, під які потрапили вихідці з Люблінського воєводства. Зокрема, бухгалтер колгоспу «Робітник» Комінтернівського району Микола Омелянюк, колгоспник Володимир Машкевський, колгоспник з Кремидівської сільської ради Сергій Машкевський, практикант бухгалтерії П'ятихатської районної спілки споживчих товариств Василь Місіюк, ваговик колгоспу Євгеній Ярошук, Іван Павличук (він же Кравчук) та робітник млина села Саксагань П'ятихатського району Михайло Близня.

Під час обшуків у заарештованих було вилучено значну кількість документів: звіт про діяльність орга-



нізації, написаний Омелянюком; звіти керівників осередків; печатки й штампи підпілля; шифр-код для листування, який розробив Машкевський; директиви-грипси та рукописні журнали «За самостійну Україну», «Підпільник» й інша націоналістична література. Крім того, у Омелянюка було вилучено 2 піроксилінові шашки, капсуль детонатор до гранати Мільса, 50 набоїв до пістолета «ТТ» й 13 патронів для гвинтівки.

«Розкручуючи» справу далі, слідчі НКГБ заарештували активістів підпільної організації з Люстро́во: колгоспника Віктора Максимюка («Орла»), бухгалтера винзаводу Юліана Кашперука («Євгена»), колгоспників Івана Юзвюка («Кавуна»), Юліана Лисюка («Льва»), Віктора Близну («Тигра») та ще 10 осіб. Під час обшуків були вилучені видання «Воля і успіх», «Запорозька слава», «Як жити на світі», «Історія України для молоді» тощо. Заарештовані також дали свідчення, що незадовго до арешту вони, за наказом Омелянюка, знищили деякі документи, серед яких були й журнали «Підпільник» та «За самостійну Україну».

Окремо співробітники НКГБ акцентували увагу на обшуках, проведених в Миколаївській області, серед членів осередку Піліка. В останнього вилучили три гвинтівки, які були замуровані в стіні, а в учасника осередку Воронова – 6 гвинтівок, 2 диски до кулемету «Дегтярьова» й патрони до гвинтівок.

Загалом же, в рамках реалізації співробітниками советської держбезпеки агентурної справи «Рейд», було заарештовано 25 підпільників. Крім того, були отримані первинні дані на 20-х оунівців, які проживали на території Польщі. У травні 1946 року слідчі дії були майже закінчені й справу на членів ОУН з Дніпропетровської, Миколаївської та Одеської областей готували для передачі в суд.

Юрій Щур, кандидат історичних наук, керівник науково-дослідницького проєкту "Повернута спадщина"



ОЛЕГ МЕДУНИЦЯ: ПРИНЦИП «УКРАЇНА НАД УСЕ!» МАЄ СТАТИ ОБ'ЄДНУЮЧИМ ДЛЯ ВСІХ

Цими днями відзначаємо 95-річчя від створення легендарної Організації Українських Націоналістів. В часи бездержавності саме ОУН підняла прапор безкомпромісної боротьби власними силами проти всіх поневолювачів, сформулювала концепцію визволення і державотворення, повила рішучий бій на всіх відтинках в Україні та у вимушеній еміграції.

Після 1991 року ОУН вплинула на ідеологію державотворення в Україні, створила ідейні рамки для новітніх українських революцій, спричинилася до створення публічного дискурсу свободи.

Розмовляємо з Головою Бандерівської ОУН Олегом Медунцею.

— Чим зумовлена агресія москвичини і що для ОУН є перемогою України?

— Для ОУН теперішня російсько-українська війна не стала несподіванкою, оскільки її закономірність випливала з усієї історії стосунків України та росії, через те, що остання виступає екзистенційним ворогом України, має злочинну політичну культуру, а також є соціально неспроможною агресивною державою.

Відповідь на питання залежить від того, що ми маємо на увазі під перемогою. У цьому ряді:

— збереження Української державності і відновлення територіальної цілісності;

— перемога, як рух у напрямі створення Української Самостійної Соборної Держави, включно з остаточним розвалом російської імперії;

— усунення будь-яких російських впливів в Україні;

— Україна повинна стати органічним учасником світової системи безпеки, включно з членством у НАТО та Європейській спільноті;

— повернення всіх полонених та насильно депортованих;

— повернення всіх тимчасово окупованих територій;

— компенсація всіх завданих збитків;

— заслужене покарання воєнних злочинців на чолі з кремлівською клікою.

Маємо бути готовими до будь-

якого розвитку подій (зокрема перемога є процесом, а не одномоментною подією: тут одні досягнення виступають наслідком попередніх і основою для наступних здобутків).

— Виконання яких завдань має забезпечити (просунути їх у політичному порядку денному) ОУН?

— 1. Повернення українців в Україну. За різними оцінками, у зв'язку з війною, біля 7 мільйонів українців залишили межі держави, з них можуть не повернутися біля 3 мільйонів. Також на території російської федерації проживає не менше 10 мільйонів українців — і ще мільйони людей українського походження в різних країнах світу.

Знелюднення великих українських територій після завершення війни внаслідок руйнувань і геноциду вимагатимуть робочої сили для відбудови й заселення цих земель у відносно короткостроковій перспективі. Економічні закони глобального світу свідчать про загрозу напливу в Україну мігрантів з країн Глобального Півдня, індивідуальних до української культури.

Тому створення спеціальної політики та фінансованої державою програми повернення в Україну українців повинно стати першочерговим завданням оновленої Української держави. В той же час, ми розуміємо, що нікого не можна буде примусити, або умовити повернутися. Українська держава має стати економічно, політично і культурно розвиненою країною, привабливою для тих, хто хотів би повернутися.

2. Повернення українських етнічних земель. Це завдання виростає з концепції УССД (соборності), однак не може звучати лише як гасло. Коли дійде до розвалу росії, Україна не повинна відштовхувати ті свої етнічні території, які б хотіли врятуватися від хаосу і знову повернутися в межі нашої держави. Для цього повинна здійснюватися продумана державна політика.

Це велика гра, в якій нам треба ще стати сильними гравцями.

— Що є позитивним і які загрози бачить ОУН?

— Позитивним є все, що впливає

на зміцнення війська, національну єдність та збереження українських життів: військових і цивільних. Про це треба пам'ятати при прийнятті важливих рішень. Це означає, що принцип «Україна понад усе!» є об'єднуючим для всіх, хто воює і робить інші реальні зусилля для збереження її незалежності та відновлення територіальної цілісності. Актуальним є і гасло ОУН «Держава понад партію!», яке мають засвоїти наші партійні діячі. Загрозливими є непорозуміння, які подекуди виникають між військовим і політичним керівництвом. Не можемо заплісцувати очі й не реагувати на прояви корупції та утиски свободи слова. Москва намагається провокувати і роздмухувати конфлікти всередині національного організму і ми маємо рішуче цьому протидіяти.

— Що ж необхідно для цього зробити в українському суспільному житті?

— Зблизити «дві» України, щоб залишилися лише одна: та, що воює і працює на фронт. «Інша» Україна, яка не помічає війни і не розуміє, що і чому відбувається, має зникнути. Також важливо, що національна ідея, українська мова виступає безумовною культурною і політичною основою для порозуміння, об'єднання і розвитку українського суспільства в Україні.

Інформаційний фронт, особливо на міжнародному рівні, має виняткове значення, оскільки він впливає як на розуміння загальної картини подій в Україні серед наших союзників, а також у країнах, де поки що переважно ідентифікують росію не як загарбницьку імперію, а як «справедливу» альтернативу «несправедливому» Заходу.

Велике значення має розвиток Антиімперського Блоку Народів і підтримка народів, які населяють російську федерацію, у боротьбі за їхню державну незалежність.

Від здобутків на інформаційному фронті залежить настрій в українському суспільстві, прийняття важливих рішень нашими міжнародними партнерами, формування важливих для нас політичних тенденцій на

міжнародній арені. Завдання нехайної мобілізації всіх можливих ресурсів і досягнення перемоги не перекреслює принципу опори на власні сили.

— Хто ж наші політичні союзники у глобальному світі?

— Необхідно почати процес ідентифікації тих політичних сил за кордоном, передусім у країнах ЄС та в усьому світі, які підтримують незалежність і цілісність України та виступають за зміцнення євроатлантичної спільноти. Ці політичні сили можуть мати різні назви та самоідентифікацію. Нам потрібно контактувати і співпрацювати з тими, хто розуміє Україну й допомагає нам у важкі часи.

У зв'язку з цим, нам потрібно вплинути на нерішучість наших Західних союзників стосовно формування політики, спрямованої на необхідність і безальтернативність поразки росії у цій війні. На сьогоднішній день, переважно поширена риторика в дусі «ми будемо з вами стільки, скільки треба» (а скільки треба?): «росія не має перемогти» (що насправді означає, що вона має програти!) та інше подібне.

У внутрішньоукраїнській та міжнародній комунікації необхідно давати більше інформації про ідеологію, бренд і заслуги ОУН, про неперервність боротьби українців за незалежність, більше вести мову про наше розуміння націоналізму, яке має стати контекстуальним також на міжнародній арені.

Українська держава досі не є проактивною і навіть достатньо інертною. Дії уряду значною мірою такі, що нагадують мирний, а не воєнний час. Тому ОУН буде проявляти більше лідерства, будувати ініціативу «знизу», співпрацюючи з бізнесом, громадським сектором, пам'ятаючи про майбутні вибори, створюючи інклюзивний простір для ветеранів, формуючи державну політику для їхньої підтримки.

— Широ вітаємо з ювілеєм ОУН, бажаємо успіхів і перемоги, дякуємо за цікаву бесіду.

Розмовляв Сергій Вересень,
УІС

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: 35 РОКІВ ВІД ДНЯ СТВОРЕННЯ

11-12 лютого 1989 року у Києві в Республіканському Будинку кіно відбулась установча конференція, на якій було створено прийнято статут і обрано керівні органи Товариства української мови імені Тараса Шевченка. Товариство згодом стало основою Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка.

Цей форум увійшов в історію як перший легальний форум незалежної громадської організації у Києві. Очолив новостворене Товариство української мови імені Тараса Шевченка поет Дмитро Павличко. Учасники цієї організації були найактивнішими у всіх загальнополітичних заходах, які передували відновленню Української держави у 1991 році.

29-30 вересня 1990 року у Києві відбулась II конферен-

ція. Після внесення змін до статуту Товариство очолив народний депутат України Павло Мовчан.

12 жовтня 1991 року на III-тій позачерговій конференції Товариство української мови імені Тараса Шевченка було реорганізоване у Всеукраїнське товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка. Завданнями цієї організації стали: розбудова і зміцнення Української держави, утвердження україн-

ської мови як державної в усіх ділянках суспільного життя, поширення знань серед населення, формування національної свідомості.

4-5 грудня 1993 року на IV з'їзді Всеукраїнського товариства «Просвіта» та ювілейному засіданні, присвяченому 125-літтю організації головою Товариства знову обрано народного депутата України Павла Мовчана.

На сьогоднішній день Товариство «Просвіта» налічує

понад 500 тисяч членів та прихильників і має широкую мережу осередків в усіх областях, містах, районних центрах, селах, населених пунктах України. Просвітяни активно висвітлюють замовчувані раніше сторінки історії, працюють для відродження української національної культури через видавничу та лекційно-просвітницьку діяльність.

Український інститут національної пам'яті

ПОРІЗАНІ ЛІТАКИ: ЯК УКРАЇНУ ПОЗБАВИЛИ ЯДЕРНОГО СТАТУСУ

18 років тому, 27 січня 2006 року, на колишній авіабазі «Полтава» був знищений останній бомбардувальник дальньої авіації Ту-22М3 — гордість радянської авіаційної техніки — та 423 ракети Х-22 у рамках угоди «Про ліквідацію стратегічної ядерної зброї та зброї масового ураження».

Україна свого часу навіть передавала рф ці ракети разом із Ту-22 як оплату за газові борги.

Наголошуємо, що збивати ракети Х-22, що летять за балістичною траєкторією, звичайними засобами української ППО майже неможливо. Згадану 5-тонну ракету може збити лише «Patriot».

«За відмову від ядерної зброї росія нам віддячила війною, а Захід поштучно видає ракети, які треба випрошувати», — слушно зазначає журналіст Андрій Цаплієнко.

Загалом, військову стратегічну і важку бомбардувальну авіацію незалежної України нищили перед тим упродовж близько десяти років, фінал чого припав на Полтаву.

Так було визначено Будапештським меморандумом, підписаним у 1994 році. Згідно з ним, наша держава добровільно відмовлялась від ядерної зброї, а натомість США, росія і Велика Британія зобов'язувались поважати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

Про те, що ми втратили і який вплив мала ця втрата на сучасну історію, розмовляємо з колишнім заступником командира важкої бомбардувальної авіаційної дивізії, що базувалася в Полтаві, полковником Петром Романюком та колишнім заступником командира авіаційного полку з льотної підготовки, пілотом Ту-22М3 підполковником Віктором Савченком.

Це було схоже на публічну страту друга

— Ні, я не був присутнім на знищенні останнього бомбардувальника. І багато хто тоді з моїх товаришів по службі не захотів бачити те жакхиття, — важко видихаючи, каже старший науковий співробітник Музею дальньої і стратегічної авіації в Полтаві Петро Романюк. — Це все одно, що прийти на публічну страту свого друга.

А Віктор Савченко, нині військовий пенсіонер у відставці, взагалі пішов у запас, як тільки почалися розмови про скорочення авіадивізії і авіаполції.

— Перший літак з полтавського авіаполку потрапив під ніж іще 12 листопада 2002 року. Я звільнився трохи раніше, щоб цього не бачити, — пояснює Віктор Миколайович. — Ту-22М3 я знав до шурупчика, пролітав на ньому майже два десятка років. Морально було важко усвідомлювати таку втрату.

— Отож, із 2006 року в Україні перестала існувати дальня бомбардувальна авіація, — констатує полковник Петро Романюк. — Загалом за чотири роки було знищено 60 стратегічних бомбардувальників: 17 Ту-22М2 та 43 Ту-22М3, які ще називають «Бекфасери» (backfire у перекладі з англійської означає «вогненний слід») й утилізовано 423 ракети Х-22 до них. Понад шість тисяч людей, які працювали у з'єднанні, залишилися без роботи.

За часів радянського союзу Полтава



була важливим центром дальньої авіації. Тут розташовувався один з найбільших військових аеродромів зі злітно-посадковою смугою довжиною 3 тисячі метрів, що дозволяло приймати будь-які літаки.

Тут з 1946-го до 2000 року базувалася 13-та гвардійська Дніпропетровсько-Будапештська важка бомбардувальна авіаційна дивізія та 185-й гвардійський важкий бомбардувальний авіаційний полк, на озброєнні якого були літаки Ту-22М3. І тут був розташований штаб 35-ї авіаційної групи оперативного призначення. Від усього цього згодом залишилися лише військова комендатура та Музей дальньої авіації...

— Скільки пам'ятаю, стільки й реформували Збройні сили, в тому числі військово-повітряні, — продовжує Петро Васильович. — І завжди казали, що відбувається скорочення, бо не вистачає грошей. Закінчувався черговий етап реформування, і знов говорили, що грошей не вистачає. І потім знову... Різали техніку, продавали. А ті літаки могли б і досі літати, їхній ресурс не був вичерпаний.

— А ракети Х-22, які перейшли росії, так точно летять звідти на мирні українські міста...

— Ну, може, не зовсім ті, що відійшли росіянам, але тієї ж базової модифікації, — уточнює підполковник Савченко. — Вони, наскільки мені відомо з відкритих джерел, їх удосконалили. Ракети радянського виробництва мали боезаряд або у звичайному спорядженні, що дорівнював 950 кілограм у тротиловому еквіваленті, або ядерний.

— Ядерну зброю, яку могли переносити важкі бомбардувальники, росія забрала в нас практично всю ще у 1996 році, — продовжує Петро Романюк. — Угодою між державами-учасницями Співдружності незалежних держав, яка була створена після розпаду радянського союзу, було передбачено, що рф забирає ядерні заряди й виготовляє паливо з них для українських електростанцій.

— Навряд чи хтось із нас читав тоді Будапештський меморандум і чи могли ми справді усвідомити те, що відбувалося в ті часи, — додає Віктор Савченко. — Не думаю, що Україна отримала паливо для АЕС із вивезених ракетних ядерних зарядів. А ось те, що військовослужбовці авіачастин, що базувалися в Полтаві, не дочекалися житла, так це точно. Хоча вище командування обіцяло: «Поріжемо літаки — збудуємо кілька багатопверхівок для військових». Та й де вони?

Ще у Міністерстві оборони запевняли, що металобрухт піде на переплавку на українські підприємства. Порізані літаки — це тонни дорогоцінних алюмінію, дюралю, певна кількість золота і срібла. Куди все поділося — знають, певно, лише ті, хто на цьому нажився.

Паперові гарантії США, Великої Британії й рф не були нічим підкріплені

Підполковник Савченко має свою точку зору на те, що відбулося у 2002-2006 роках, і просить на цьому зробити наголос.

— Мені не дає спокою єдине запитання: чому тактичне і стратегічне ядерне озброєння та його носії (зокрема і важкі бомбардувальники) мали лишитися на території рф, а не, скажімо, на території України, Казахстану чи Білорусі, де воно було до розпаду радянського союзу?

Припускаю, цей маневр був зроблений тому, що російська федерація оголосила себе правонаступницею срср, і, мабуть, США, за погодженням з клубом ядерних держав, погодилися на те, щоб зосередити все це озброєння на її території, аби його було легше контролювати.

— Чи вважаєте ви, як багато хто, що цей крок Кісва був фатальною помилкою, через яку стало можливим російське вторгнення до нашої країни?

— Це геополітика. Якби не було прийнято рішення про зосередження ядерного озброєння в одних руках, аби воно не розповзлося по світу, нас усе одно змусили б відмовитися від ядерної зброї. Нам не дали б його тут залишити. Нас економічно знищили б, як був економічно знищений радянський союз. Це була пропозиція, від якої не можна було відмовитися. У таких випадках якщо відмовляєшся, то тебе пресують до тих пір, поки не здаєшся.

— Це була ініціатива США, погоджена з рф?

— Мабуть, так. Решту країн Співдружності просто поставили до відома. Питання тільки в тому, чому саме росія була проголошена правонаступницею радянського союзу. Як відомо, через це виникає зараз багато запитань у міжнародних організацій.

Особисто я суттю Будапештського меморандуму зацікавився тоді, коли заговорили про вступ України в Євросоюз і НАТО. Він нам багато чого гарантував на папері, але дій за ним у плані безпеки щодо України (згадайте 2014 рік) з боку США і Великої Британії ніяких зроблено не було.

Окрім того, що 24 лютого 2022 року Рада безпеки ООН за зверненням підписантів-гарантів висловив занепокоєння. Союзники свою частину виконали... Лише після широкомасштабного вторгнення російських військ в Україну дійсно почали мало-помалу допомагати, бо Україна стала жертвою воєнної агресії, що протирічило Статуту ООН.

Саме США профінансували позбавлення України статусу ядерної держави. Було розроблено «Програму спільного скорочення загрози», під яку міністерство оборони США виділило 27 мільйонів доларів. Власне утилізацію літаків займалася американська фірма «Raytheon Technical Service Company», з якою міністерство уклало контракт. А вже вона взяла субпідрядником ліквідаційних робіт державне підприємство Міністерства оборони «Українська авіаційна транспортна компанія».

До речі, останній літак Ту-22М3 у первинному бойовому стані коштував

300 мільйонів доларів. На момент розробки тієї Програми раптом виявилось, що більшість унікальних літальних суден була непридатною до польотів або списана.

Ліквідація важких бомбардувальників типу Ту-22/Ту-22М3 та авіаційних крилатих ракет типу Х-22 стала, про що тоді багато говорилося, підтвердженням курсу України на безумовне виконання міжнародних зобов'язань та добровільної відмови від ядерної зброї, скорочення стратегічного наступального озброєння.

З «Тушок», переданих росії, запускають ракети по Україні

За словами моїх співрозмовників, літаки стратегічного призначення і дальньої авіації та їхні модифікації, розроблені конструкторським бюро Туполева, базувалися, окрім Полтави, у гарнізонах Прилуки Чернігівської області (Ту-160, Ту-22М3, навчальні Ту-134УБЛ), Узині під Києвом (Ту-95МС), а також у Ніжині Чернігівської області та в Озерному Житомирської.

Окрім того, два авіаполки, що перебували на території українського Криму в Октябрському і Гвардійському, входили до складу авіації Чорноморського флоту радянського союзу. Після розпаду срср за домовленістю між Україною і росією один з них забрали росіяни, а інший був перебазований на материкову частину України.

У рамках виконання Будапештського меморандуму з бойових повітряних суден спочатку зняли всю електроніку та двигуни, а тоді просто порізали на частини. Скажімо, з 19 Ту-160, які базувалися у Прилуках, десять пішло під ніж, 8 найкращих забрала рф у рахунок боргу за газ. Один перегнали в Полтаву, де він став музейним експонатом.

У ході роззброєння наша держава передала росії (начебто, також у рахунок оплати боргів за різні надані послуги та газ) 386 ракет Х-22 з ядерними боеголовками до них. Ще 423 ракети цього типу були знищені на полігоні в Житомирській області.

За «успіх справи» і за мирну Україну 27 січня 2006 року на військовому аеродромі в Полтаві пили шампанське тодішній посол Сполучених Штатів Америки в Україні Джон Гербст зі своєю дружиною, перший заступник командувача Повітряних сил ЗСУ генерал-лейтенант Сергій Оніщенко, заступник начальника Генерального штабу ЗСУ контрадмірал Ігор Тенюх, українські та американські військові. А полтавські пілоти й командири при цьому ховали сльози, що підступно виступали на очах.

Коли група місцевих активістів та військових у запасі, котрі намагалися завадити процесу, все ж таки прорвалася через КПП на аеродром з плакатами «Нет НАТО в Україні! (Ні НАТО в Україні!)», то рятувати там уже не було чого.

Чи могли б знищені літаки досі літати? Однозначної відповіді на це запитання мої співрозмовники не дають.

► Порізані...стор. 9

BCU



Financial

Кредитова Спілка Будучність

Сторінка спонсорована Кредитовою Спілкою Будучність BCU Financial. Лютий 2024.

1 (416) 763-8914 | bcufinancial.com

ГОСПОДАРСЬКІ ВІСТІ

Зареєстровані плани – це інвестиційні рахунки, які зареєстровані урядом Канади та пропонують податкові пільги. Прикладом таких рахунків є зареєстровані пенсійні накопичувальні плани (RRSP), неоподатковувані ощадні рахунки (TFSA), ощадні рахунки на перше житло (FHSA), зареєстровані фонди пенсійних доходів (RRIF) і зареєстровані освітні накопичувальні плани (RESP).

У цьому випуску ми хотіли б більше зосередитися на найпопулярніших із зареєстрованих планів – RRSP і TFSA, а також на нещодавно анонсованому FHSA, який має на меті допомогти людям заощадити на своє перше житло.

RRSP	TFSA	FHSA
ЧИ МАЄ ЗНАЧЕННЯ РІВЕНЬ МОЇХ ДОХОДІВ?		
- Найкраще підходить для тих, хто має високі доходи і знаходиться у вищій податковій групі - На пенсії, ці люди будуть у нижчій податковій групі	- Найкраще підходить для тих, хто має низькі доходи, наприклад, студенти та недавні випусники ВУЗів - Коли дохід збільшується, попередні внески у TFSA можна конвертувати у RRSP	- Рівень доходу не має значення, але гроші, внесені до FHSA, можна використовувати лише для першого внеску в будинок - Можна використовувати разом із RRSP планом для покупців житла для придбання першого житла
ЧИ Є ФАКТОРОМ МІЙ ВІК?		
- Немає вимог щодо мінімального віку - Не можна робити внески після 71 року	- Людина має бути не менше 18 років - Немає верхнього вікового обмеження	- Людина має бути не менше 18 років - Не можна робити внески після 71 року - Рахунок може бути відкритим максимум 15 років
WHAT ARE THE ANNUAL CONTRIBUTION LIMITS?		
\$30,780 за 2023 податковий рік \$31,560 за 2024 податковий рік (+ невикористаний ліміт вкладу)	\$7,000 за 2024 податковий рік (+ невикористаний ліміт вкладу)	\$8,000 за кожний податковий рік (починаючи з року, коли рахунок відкритий) \$40,000 ліміт за максимальний термін дії рахунку
ЧИ ПІДЛЯГАЮТЬ МОЇ ВНЕСКИ ВИРАХУВАННЮ З ПОДАТКІВ?		
- Внески робляться із грошей до оподаткування - Щорічні внески можуть бути вираховані з доходу при подачі декларації	- Внески робляться із грошей після оподаткування - Не можна вирахувати річний внесок із доходу в податковій декларації – податок не повертається	- Внески робляться із грошей після оподаткування - Щорічні внески можуть бути вираховані з доходу при подачі декларації
ЧИ МОЖУ Я ЗНЯТИ КОШТИ У БУДЬ-ЯКИЙ ЧАС?		
- RRSP має бути переведений у RRIF коли ви досягаєте 71 року - Зняті кошти підлягають утриманню податку від 10% до 30%	- Зняття коштів може відбуватись у будь-який час та без вікових обмежень - Зняті кошти не обкладаються податком	- Зняття коштів можна здійснювати в будь-який час і без вікових обмежень - Необхідно виконати певні умови, щоб зняті кошти не підлягали оподаткуванню (найголовніше - вони мають іти на першу купівлю житла)

Щоб дізнатись більше про зареєстровані плани та задати всі питання, що вас цікавлять, приєднуйтесь до вебінару КС Будучність “Фінансові віхи: Подорож життєвим шляхом із RRSP, TFSA та FHSA”, що відбудеться **15 лютого 2024 р. з 7 до 8PM!**

Цей вебінар присвячений більш детальному розумінню таких важливих фінансових інструментів, як RRSP, TFSA та FHSA, і того, як вони можуть допомогти на вашому життєвому шляху. На вебінарі буде розглянуто, як ці різні плани допоможуть досягти важливих фінансових віх, забезпечуючи при цьому гнучкість та ефективність. Ви дізнаєтеся про їхні умови, переваги та як їх застосовувати, щоб отримати максимальну вигоду від своїх заощаджень та інвестицій.

BCU



Financial

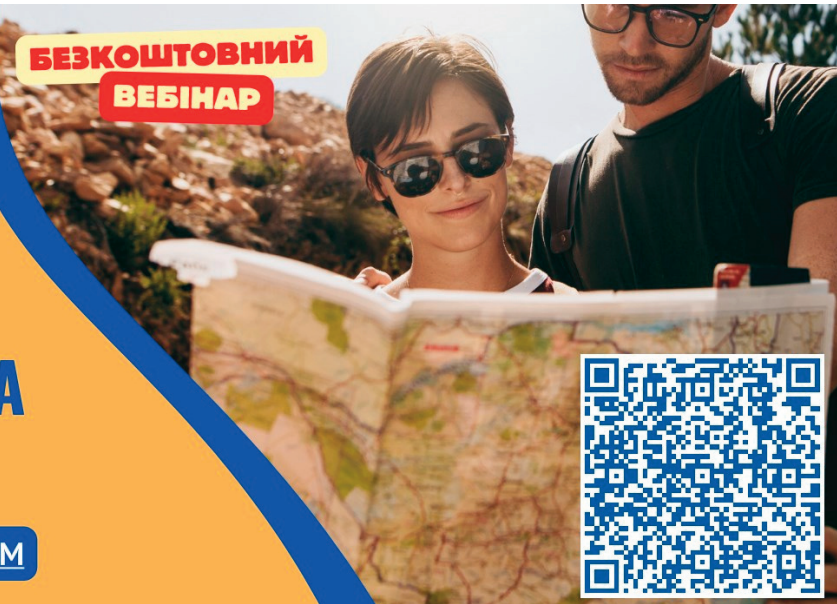
Кредитова Спілка Будучність

ФІНАНСОВІ ВІХИ:
Подорож життєвим
шляхом із RRSP, TFSA та FHSA

 7:00 PM | Четвер, 15 лютого 2024 р.

РЕЄСТРУЙТЕСЯ ОНЛАЙН НА [BCUFINANCIAL.COM](https://bcufinancial.com)

БЕЗКОШТОВНИЙ
ВЕБІНАР





Tel.: 416-516-2443

e-mail: homin@on.aibn.com

www.homin.ca



100 років

Шановному Панові Михайлові Трушикові

Дорогий Ювіляте!

100 років для багатьох лише бажання, а Ви кордон цього перейшли! Ви гідно прожили свій вік і були свідком та учасником багатьох історичних подій. Ви багато пережили і залишилися сильною і мудрою людиною, яка вміє радіти життю. Честь Вам і хвала! Бажаємо Вам козацького здоров'я, ясності розуму, щоби прожити ще багато-багато років в оточенні своєї великої родини, котра цінує Вас та дуже шанує і любить.

З нагоди Вашого сотого Дня Народження пересилаємо Вам ті вдячні слова, а Бог хай дарує Вам ще многії літа!

**З любов'ю,
Дружина Кармеля
Дочка Оля Боднар
з чоловіком Авґустином та
внуками Михайлом і Аланою
Дочка Христина з чоловіком Богданом
та внучками Генею і Юлею
Свати Марія і Левко Шпак
Близькі друзі Володомір
і Галя Міщенко з донею Яринею**





100 років — це безліч історичних подій,
100 років — це довгий і тернистий життєвий шлях, 100 років —
це сльози радості та горя,
100 років — це розчарування і віра у краще
майбутнє, 100 років — це ціла епоха,
ім'я якої — Степан Чорний!
Велика дата, велика подія у Великої Людини!
Посвята громаді — гасло його життя.
Щирий та безвідмовний, працьовитий та невтомний, відданий
та доброзичливий, безкорисливий та
надійний — ось риси характеру Степана Чорного!

Вітаємо свого довголітнього передплатника та
щедрого жертводавця з поважним Ювілеєм.
Нехай Господь дарує Вам здоров'я своєю щедрою десницею, а
Україні, яку Ви так любите — Перемогу!
На Многії і Благії Літа, Пане Степане Чорний!

Видавництво «Гомін України»

ПОРІЗАНІ ЛІТАКИ: ЯК УКРАЇНУ...

➔ Закінчення з стор. 7

— Найновіші літаки Ту-22 МЗ, які ми мали на озброєнні, були випущені на початку 90-х, — каже Віктор Савченко. — Ми забрали їх із гарнізону «Стрий» до Полтави, де вони спочатку були на озброєнні, а потім врешті-решт порізані. Як довго Україна могла б обслуговувати такі літаки, щоб вони долітали до свого кінцевого ресурсу, сказати важко, адже більшість запасних частин до них надходила з росії. Після 2014 року торгівля з нею не велась.

— У росії Ту-22МЗ, що випущені 25 років тому, досі літають і руйнують наші мирні міста, — додає Петро Романюк. — Так само, як і модифіковані Ту-95МС, введені в експлуатацію ще в 1952 році. У США бомбардувальник В-52 цього ж року випуску також на службі. Все залежить від зберігання техніки.

— Чи знають пілоти, що літають на Ту-22МЗ, по яких цілях вони випускають ракети? — запитують колишнього пілота Віктора Савченка.

— Звісно, — відповідає він. — Адже алгоритм використання ракети Х-22, які вони несуть, залежать від поставленого екіпажу завдання. Наведення і пуск ракет безпосередньо по визначеній цілі у визначений час здійснює штурман під контролем командира. Пілоти Ту-95МС або Ту-160, що запускають ракети Х-55 (Х-555) і Х-101, конкретних цілей не знають, але точно знають, що вони летять в Україну.

Побачити важкі бомбардувальни-

ки, які могли б стати стримуючим фактором для пугінського режиму, можна у Музеї важкої бомбардувальної авіації в Полтаві. Тут представлено багато військових літаків. Зокрема, найбільший у світі стратегічний бомбардувальник і єдиний у світі музейний експонат Ту-160, стратегічний бомбардувальник і єдиний в Україні музейний експонат Ту-95МС, літаки Ту-22МЗ, Ту-22, винищувач Су-15УМ, навчальний літак Ту-134-УБЛ.

Раніше на колишній військовий аеродром у Полтаві, де влаштована експозиція, організовували екскурсії. Але з початку повномасштабної війни вона стала закритою зоною.

ЗАПІЗНИЛЕ КАЯТТЯ

Американський архів національної безпеки розсекретив 11 документів, пов'язаних з візитом 42-го президента США Білла Клінтона в Москву та його зустрічами з президентом росії Борисом Єльциним (зокрема, віч-на-віч у резиденції в Ново-Огарьово) у січні 1994 року.

Після тих зустрічей Москва, Вашингтон і Київ оголосили про виведення ядерного арсеналу з території України.

Через 30 років Клінтон зізнається, що шкодує про те, що сталося, і почувається «жахливо» через те, що вмовив (а фактично — змусив) Київ відмовитися від ядерної зброї і залишив Україну беззахисною.

Фото: «Україна молода»
Ганна Волкова,
«Україна молода»

UCRAINICA RESEARCH INSTITUTE

SOLOMEA LEGENDARY DIVA OF OPERA'S GOLDEN AGE

THURSDAY, FEBRUARY 22, 2024
6:30PM

OLD MILL TORONTO
WESTMINSTER ROOM

ANDRIY J. SEMOTIUK
Author of *Solomea*, a biography of the world-celebrated opera icon, Solomea Krushelnyska. He is a researcher, community activist, public speaker, former U.N. Correspondent and current Forbes correspondent. Andriy is a U.S. and Canadian Immigration attorney.

NATALKA SEMOTIUK
Canadian-Ukrainian filmmaker based in Toronto. She is the founder of Courageous Heart Productions and the former Producer of the Toronto International Film Festival's Rising Stars programme. She is currently working on her feature film debut with her documentary *Solomea: Uncovering a Family Legacy*.

Visit our website www.ucrainica.ca for more information and to download a parking permit.



ПОЕЗІЇ ІЗ ГЛИБИНИ ДУШІ

Анна Поповчук — журналістка і поетка із Чернівців. Магістр філології, випускниця Чернівецького державного університету ім. Федьковича, членкиня Національної спілки журналістів України. У 2012 році вийшла друком її перша збірка «Бо — люблю», яка привернула увагу як читачів, так і критиків. Відома письменниця Тамара Севернюк — літературна наставниця Анни — включила до своєї книги «Крізь дим осених згорянь» вірш молодої поетки; вони також увійшли до першої антології Майданівської поезії «Небесна сотня». На її твори залюбки пишуть музику, її охоче перекладають, досліджують. Поповчук готує до друку наступну книжку, а тим часом редагує тексти, упорядковує художні видання, бере активну участь у мистецьких програмах, культурних заходах.

Лірика Поповчук має глибокий філософський підтекст. Коханий для неї — особа, яка розуміє глибоко її душу, її естетичні смаки, і тому ці стосунки є набагато важливішими, ніж якби перебували тільки у побутовій площині. У Поповчук немає «чистих» жанрових поезій. Краєвиди, ліричні мініатюри, філософія, портрети переплетені тісно і майстерно, творять гармонійний світ краси, до якого прагне душа. Вірш «Літеплом» — перлина, у якій пейзаж і глибінні почуттів, минуле і теперішнє зливаються у симфонію довершених образів.

Ліричні мініатюри Поповчук можуть сприйматися як самостійні твори і водночас продовжують і доповнюють одна одну. Вони сплітаються в естетичний ланцюжок без початку і кінця, у якому наратив не домінує,

а пливе, як епічна ріка. Поезія Поповчук — спонука до заглиблення в на позір відомі сенси, до наполегливого запитування «мізерного світу», пошуку виходу з безвиході. Авторка, однак, не пропонує відповіді, а вказує добрий напрям руху — «віру в Бога». Творчість Поповчук, як і її особистість, яка при перших же контактах спалахує яскраво, — це пульсуюча енергія, котра пориває до дії, «дух, що тіло рве до бою», висока вимогливість до себе й до оточення, а в результаті з’являються талановиті поезії, які захоплюють глибиною і багатством почуттів.

Галина Костюк

ПОЕЗІЇ АННИ ПОПОВЧУК

Воля... безкрайніх степів...

І я... мчу... на... коні...

Без... друзів... Скрик ворогів...

ВОЛЯ Твоя — в мені!

Опануй себе сам. А, відтак, — сотвори. Порятуй від страшно́ї прірви. Оминаючи пастку лихо́ї хули, стань у Долі близьким комірним. Над мізерністю світу — байдужий час оглядає людей захмелілих: від вина й цигарок, від спокус та образ, — за життя вже давно зотлілих... Круговертям століття тебе несе і ніщо вже не засторога... Де рятунок шукати? І що спасе? — Запитаймо у віри в Бога

ЛІТЕПЛОМ

...Вже не наснитися прозорість неба... —

Літеплом зникне його глибіння...

Так було треба. Певно, що — треба,

—
Або — для когось, або — для себе!..
Місяць та зорі, сонце і хмари.
Вечір без кави... Світло і тінь...

Мій ліричний мотив
тільки ти зрозумів,
пригорнув, обігрів на світанку.
І — п’янка нерухомість...
Стало більше натомість,
аніж мали колись...
На одному містку —
тиха скромність,
...і...
На іншому — двоє
зійшлись...

Стріча

Сонце — в тобі. Радість — в мені.
Крик журавлів. Життя — у ріллі.
Звабність ночей, вогкість пітьми.
В сонмі речей стрілися ми.

Минуле

Медесясногоргони...
Як прикро... Та вас вже нема.
За ґратами — всі заборони,
Попереду — світла юрма.
Два кути — це для неї — оголені...
Брехні з чолом крутим...
Рани ще не загоїлись росами,
І по листю — як завше — дим.
Ти впізнаєш його в бездоріжжі,
Прихистиш від програм суєти.
Подаруєш усю свою ніжність —
А тоді — допалиш мости...

Трансферінг

Талановита людина
і суперздібне дитя
бачить: маленька хатина,
чомусь сиджу у ній я.
Вже не страждаю й не плачу
/давно забуто про біль/.
Щасливу доленьку бачу
І заповіт: «Жи-ви!»

У вірі зродяться крила.
Її на поміч зову.
У Духові — мудра сила...
Чи так я, Отче, живу?..

...І скочується в прірву цілий світ,
Коли душа готується на зліт.
В п’яних півоніях парує літній сад.
Нестерпно-люба млость — мов зо-
репад...
А в шалі моря тоне корабель.
Де ж оселився щастя журавель?...

Міт

...У нездоланнях — квалість непобор-
на.
Скільки ж ще туди брести?..
Перемелюють століття темні жорна
Вітровії бід і суєти.
...Було так мало, а ще менш зоста-
лось
В світанні білих й вогняних смerek...
На плечі віку журним мітом вклатось
Легеньке пір’ячко
Чорнобильських лелек.

ПРИЗНАННЯ...

Я лечу високо. Увись.
Я без Тебе — ні дня, повір!
Злива... злива... Та ти — не бійсь —
Бо без неї посуха — звір.
Мені тиша — сама тюрма
/бо вона без півзвuku Твого/.
Я без Тебе є і... нема.
Не почувеш мовчання мого.
...
Я згораю коли дощі,
Розчиняюсь коли спекотá...
Не врятують жодні плащі
Душу й тіло, в яких — самота...
...
Годі більше солодких сліз!..
Не рабиня я... Ти — не Бог.
Не бажаю порожніх слів!
В небі — сонце... В мені — любов!

НАШОЮ ПЕРЕМОГОЮ Є ПЕРЕМОГА НАШИХ ІДЕЙ

1 лютого у Львівському палаці мистецтв відбулася Академія з нагоди 95-ї річниці створення ОУН під назвою «Нашою перемогою є перемога наших ідей». До участі запросили істориків, дослідників, народних депутатів.

ОУН найбільше доклалася до того, щоб Україна зараз була вільною і незалежною державою. Це організація, яка виховала покоління борців за незалежність. Якби не було ОУН, Коновальця, Бандери, Шухевича, Стецька та багатьох інших очільників та членів ОУН, мабуть, не було б з зараз тих людей, які гідно захищають Україну і весь світ від московської навали.

У виступі історика Миколи Посівнича, голови ЛОО Центру Національного Відродження ім. С.Бандери, зазначено: «Одними із основних завдань ОУН було збереження і розвиток ідеї національного визволення, підготовка кадрів та створення різного роду громадсько-політичних



Микола Посівнич

структур. З утвердженням незалежності багато членів ОУН, які повернулися із заслання, активно долучилися до державотворчих процесів та відродили свої структури під керівництвом Зеновія Красівського у формі фасадних структур, політичних партій чи громадських організацій. Історія засвідчила, що ОУН залишилася чи єдиною політичною силою, яка репрезентувала українську націю та зуміла очолити її боротьбу за свободу й розбудову незалежної держави. Без жод-

них сумнів можна назвати ОУН — найуспішнішим політичним проектом в українській історії».

Голова комісії з питань культури, інформаційної політики та промоції Львівської обласної ради Святослав Шеремета підкреслив: «Для того, щоб українські ідеї перемагали, ми повинні плекати нашу історію, розвивати нашу культуру, боротися за нашу мову, і головне, — ми повинні популяризувати національну пам’ять». За його словами, імена українських націоналістів вписані в історію «золотими літерами» і ми маємо шанувати наших героїв у місцях пам’яті. «Пам’ятати про героїчні дні наших національно-визвольних змагань, тих людей, які своїм життєвим шляхом, своїм чином, своєю боротьбою показали приклад — це наш обов’язок. Тому Меморіально-пошуковий центр «Доля» спільно Центром національного відродження імені С. Бандери започаткували проєкт «Віртуальний пантеон:

місця поховань членів ОУН». Він лише нещодавно стартував, але станом на зараз уже є проведена паспортизація, фотофіксація, опис, вивчення стану поховань членів ОУН. Наразі ми працюємо в межах Львівської області, однак ми знаємо, що такі місця пам’яті є по усьому світу. Тому усі, хто має інформацію про місця поховань оунівців просимо повідомляти нас і ми будемо досліджувати ці постаті та місця їх останнього спочинку», — наголосив Святослав Шеремета.

Виконавчий директор АБН Олег Вітвіцький у доповіді «Антиімперський блок народів на сучасному етапі» зазначив: «Питання майбутнього розподілу московської імперії, зобов’язує нас до рішучих кроків щодо реалізації програмових завдань АБН, які не втратили своєї актуальності під сучасну пору. Україна повинна стати центром підтримки усіх волелюбних народів, які прагнуть реалізувати своє право на національне самовизначення.

Для цього варто активізувати роботу Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України, яка, спираючись, в тому числі і на напрацювання наукових конференцій та дискусій, має у найкоротший термін представити концепцію державної політики підтримки поневолених народів. Водночас, як і наші славні попередники, мусимо піднімати питання антиколоніальної боротьби перед урядами та громадськістю всього цивілізованого світу. Українці мають повне право формувати і видозмінювати міжнародний порядок денний у цьому питанні. Гасло «Свобода народам! Свобода людині!» збереже свою суть у тому випадку, коли буде реалізованим у повній мірі!»

Творчу частину урочистої Академії доповнили пісні від хору «Повстанець», ансамблю «Тоніка» народної вокальної студії Вікторії Кирилук Жовківського центру творчості, Олега Вітвіцького, Данила Остюка.

УІС

A DIVISION OF THE AMERICAN LIBRARY ASSOCIATION

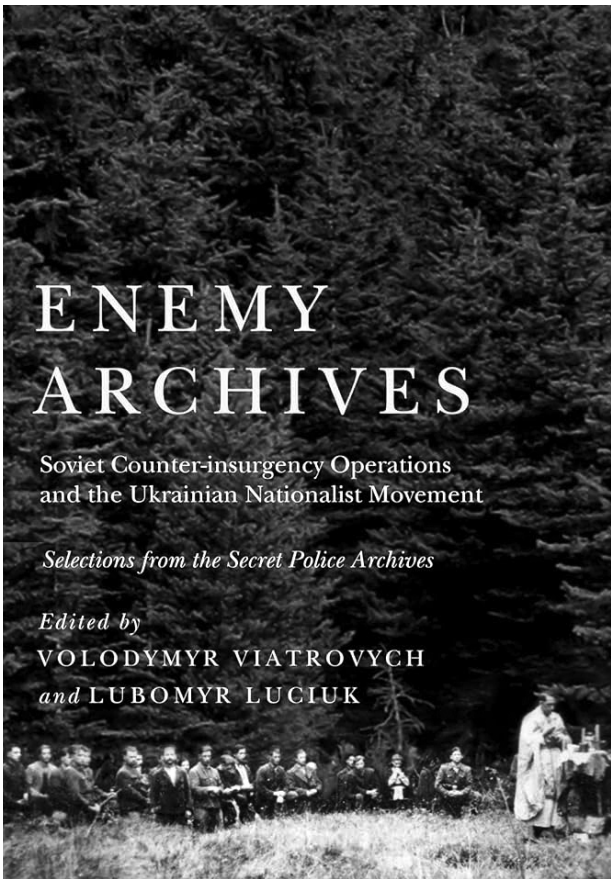
BEST HISTORICAL MATERIALS: 2023

Enemy Archives: Soviet Counterinsurgency Operations and the Ukrainian Nationalist Movement - Selections from the Secret Police Archives. Edited by Volodymyr Viatrovykh and Lubomyr Luciuk. Translated by Marta Daria Olynyk. Montreal: McGill-Queen's University Press, 2023. 1048 pp. \$125 hardcover. ISBN: 978-0228014669.

Enemy Archives provides invaluable information about the Ukrainian nationalist movement from World War II to 1955. The hefty volume contains documents collected by Soviet counterinsurgency groups that were produced by the Ukrainian nationalist underground including propaganda materials and resources that elaborate on the activities and tactics of the underground. Alongside these documents are reports and other records written by the Soviet police in response to the information found in the materials created by the underground. They cover topics such as the Soviet claim that the Ukrainian underground promoted fascism and collaborated with the Nazis.

The documents included in this volume were found in the files of the Soviet police. In addition to the underground documents and reports by the various branches of the Soviet police, there are photographs that were found with the Ukrainian nationalist movement papers. These photographs show some of the people involved in the movement, giving a face to the people creating the documents.

With most of the letters translated into English for the first time, this volume is a valuable resource for researchers looking into the history of the relationship



between the Soviet Union and Ukraine. An introduction in the front of the volume provides information about the Soviet police archives and the development of the Ukrainian nationalist movement. Footnotes

are found throughout the book to provide context for the documents. This resource is recommended for academic libraries.

Jennifer Brannock, The University of Southern Mississippi

January 22, 2024

Dear Drs. Viatrovykh and Luciuk:

Greetings from the Best Historical Materials Committee of the Reference and User Services Association, an affiliate of the American Library Association.

I am writing to inform you that your publication, *Enemy Archives: Soviet Counterinsurgency Operations and the Ukrainian Nationalist Movement - Selections from the Secret Police Archives*, has been selected as one of the Best Historical Materials published in 2022 and 2023. You may see the full list (including our review of your title) at our webpage.

Congratulations on your accomplishment! We wish you much success in your future research and publications.

(I was unable to find an address for Dr. Viatrovykh. Will you please forward this to him?)

Sincerely,

Steven A. Knowlton

Librarian for (U.S.) History and African American Studies, Princeton University
Co-chair, Best Historical Materials Committee

OKSANA LYNIV REFUSES TO PERFORM ALONGSIDE CURRENTZIS AT VIENNA FESTIVAL



Oksana Lyniv
(c) Oleg Pavlyuchkiy

Ukrainian conductor Oksana Lyniv has refused to perform alongside Teodor Currentzis at the Wiener Festwochen. Artistic director Milo Rau had planned to have Lyniv and the Kyiv Symphony Orchestra perform the Kaddish Requiem by Ukrainian composer Jevhen Stankovych in June, and the SWR Orchestra under Teodor Currentzis was to interpret Benjamin Britten's War Requiem.

Lyniv has now announced: « Travelling with almost 150 musicians from the war in Ukraine to Vienna, I cannot accept to be

put in a context with Teodor Currentzis and possibly even take part in a kind of white-washing. Currentzis' connections to Russia make it impossible for me to perform with him at the moment. It was also not agreed with the Festival that the concerts would be connected ».

Her criticism refers to the Greek conductor's very close ties to Russia. He took Russian citizenship after the annexation of Crimea. Currentzis' Russian orchestra MusicAeterna is supported by the sanctioned VTB bank, and he performs in concerts supported by Gazprom.



UN HIGH COMMISSIONER: UKRAINIAN DIASPORA CAN SIGNIFICANTLY HELP UKRAINE

Ukrainians forced to leave abroad after the full-scale invasion by Russia can make a significant contribution to Ukraine, said the United Nations High Commissioner for Refugees, Filippo Grandi, as reported by Ukrinform.

Grandi emphasized that new members of the Ukrainian diaspora can help Ukraine, particularly through financial remittances or acquiring valuable skills for the country's post-war reconstruction.

"I would lean towards considering this as an opportunity as well. The diaspora can significantly contribute to the country through financial remittances or acquiring valuable skills useful for reconstructing Ukraine," said

the United Nations High Commissioner.

Grandi called on Ukrainians to unite. The UN representative believes it is important for Ukrainians not to increase hostility towards those who have left the country.

"I was asked in Odesa: we are here, fighting and suffering from air strikes, so what do we care about those who are safe outside the country with the support of relevant governments? I advised them never to judge people. Not everyone makes their choice independently, and someone has decided to seek safety abroad, while others have not," said Grandi.

UWC

Cover: Reuters / NTB Scanpix

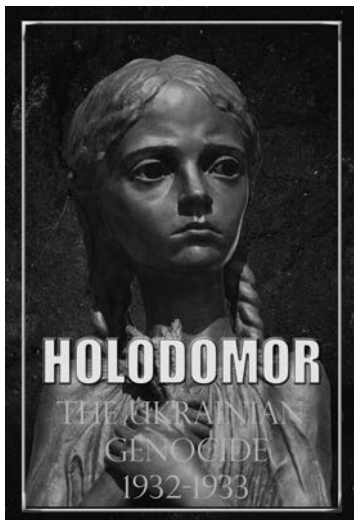
PRESENTATION OF THE DOCUMENTARY COMPENDIUM “HOLODOMOR: THE UKRAINIAN GENOCIDE, 1932-1933”



Orest Steciw, consulting editor and emender

Good evening Ladies and Gentlemen:

I must tell you that it has been an honour for me to have worked closely with Oleh Romanyshyn on our very special Holodomor project which began well over 20 years ago. Our work became more fruitful in 2008 with the creation of the exhibit “Holodomor: Genocide by Famine” produced for the commemoration of the 75th anniversary of the Holodomor, serving as an impetus for the publication of the 1st edition of “Holodomor: The Ukrainian Genocide” in 2014 and finally the compendium, the 2nd edition, in 2020.



A word about my work with Oleh on the 2nd edition. Oleh was the quintessential professional during the entire process of creating this unique book. He was an excellent editor of the book, very logical and thorough in his management of all aspects of the content, both text and illustrations, and with outstanding research skills. It became clear to me that without Oleh's expert knowledge of the Holodomor, the completion of the 2nd edition of the documentary publication “Holodomor: The Ukrainian Genocide” would not have been possible. He was the driving force behind it.

Of course, I am proud of what our entire team of committed individuals was able to accomplish, each member contributing to the final product in a unique way.

The Holodomor (or killing by starvation) was the ultimate crime against humanity perpetrated by the Soviet regime on the Ukrainian people during

the genocidal decade of 1928-1938.

The pattern of reconquest – and further expansion – of the domains of the former Tsarist Russian empire, reconstituted again as a Russia-centered empire under the guise of the “Union of Soviet Socialist Republics”, was straightforward: destruction of the national, political and cultural elites; destruction of the national Church; wholesale executions and mass deportations of that strata of society deemed as “enemies of the people”; and, finally, the decimation of the rural population by a man-made famine in order to dismantle the intrinsic national, social, cultural and economic fabric of the Ukrainian nation. Alarmed by the possibility of “losing Ukraine,” Moscow also used the Holodomor as a timely weapon to suppress a widespread insurgency and farmers' revolts – the “people's war” of 1928-1932 – against Soviet rule.

The fact that up to 90% of deaths from starvation in Soviet Ukraine occurred over a period of only several months mostly in 1933, indicates that Stalin's, in his own words, “crushing blow” was delivered by Moscow precisely then. The unprecedented scope of this demographic catastrophe happening over such a short time span also unequivocally points to the intentionality and planning of this genocidal act on the part of Moscow. Hence, the critically essential political dimension in the study of the Holodomor.

Mindful of the above, the material on the Holodomor presented throughout this publication has been contextualized within the established pattern of Soviet Russian empire-building and the 1948 UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide.

Consequently, the concept of the Holodomor is synonymous with, and symbolic of, the Ukrainian meaning of genocide as an all-inclusive concept of mass murder of human beings. Therefore, the title of this 10-part publication is Holodomor: The Ukrainian Genocide, 1932-1933, which comprehensively covers all key aspects of this crime against humanity: Communism and the national question in Ukraine; collectivization and destruction of Ukrainian farmers and its consequences; resistance to collectivization and Soviet rule; why, how and by whom the Holodomor was organized; Holodomor losses; testimonies of eyewitnesses and survivors; cover-up and denial of the Holodomor;



Oleh Romanyshyn

protests and attempts at relief; the issue of worldwide awareness of the Holodomor; Holodomor recognition and its legal assessment as a crime of genocide; and the Holodomor in publications.

Just as the inherent socioeconomic components of the life of the Ukrainian nation were marked for elimination by Moscow's state policies, so was the cultural, religious and

Oleh and I would like to acknowledge those who played a part in creating this unique compendium.

We gratefully acknowledge the assistance rendered to this project by the members of the Homin Ukrainy (Ukrainian Echo) staff – Mykhailo Hucman and Sofia Sosniak and the support of its Board of Directors. We owe special thanks to the Ucrainica Research Institute and League of Ukrainian Canadians researchers Anna Bolubash and Nadia Gereliouk; to Oleh Wolowyna for sharing key information on Holodomor demographics and statistics; to Liudmyla Hrynevych for providing the indispensable context and chronology of the Holodomor; to Yars Balan for the material on the Holodomor witness - Canadian journalist Rhea Clyman; to Lubomyr Luciuk for his pioneering search for Holodomor documents in

the phases of starvation; to Roman Krutsyk for facilitating Holodomor research in Ukrainian archives; to Andriy Hajdamacha and Yaroslav Faizulin for assistance with this Holodomor project in Ukraine; to Yarema Taurydzkyj for Holodomor materials in Argentina; to Frank Sysyn and Paul Robert Magocsi for pointed observations and suggestions; to Oksana Rewa for providing key materials pertinent to the unveiling of the Toronto Holodomor Memorial Complex; to Stefan Ostafichuk for skillfully promoting this Holodomor project in its exhibit and book formats; to Andriy Gregorovich for his collaboration on the exhibit and the first edition of this publication; and to Marta Olynyk for her professional translation services.

Last but not least, with deep appreciation we acknowledge the Yuriy Skripchinski Holodomor Education Fund and the DNIPRO Oshawa Fund, both at the BCU Foundation, for generously financing the publication of the second edition of Holodomor: The Ukrainian Genocide, 1932-1933.

All material introduced in this book is part of a fully documented Holodomor research archive of the Ucrainica Research Institute.

In closing, I would like to turn your attention to how academic reviewers and contributors have assessed the contents of this compendium: Firstly, “Each aspect of the Holodomor is well researched, documented and presented in an objective manner”; Secondly, “A comprehensive overview of the topic”; Thirdly, “A wealth of information based on the most authoritative research”; Fourthly, “A carefully curated and updated compilation of primary sourced materials”; Fifthly, “This book can be a valuable tool for educational purposes”; and finally, “Without exaggeration this is a unique publication”.

We are continuing to distribute this documentary publication to universities in Canada, the United States, Ukraine and other countries, as well as to prominent historians and researchers.

It is our hope that the information presented in this book will promote further study of, and awareness about, a horrific crime against humanity perpetrated 90 years ago - which will, ultimately, lead to a WORLDWIDE recognition of the Holodomor as a CRIME OF GENOCIDE.

Orest Steciw



Forum TV interviews the lead researcher and editor of the second edition of the “Holodomor: The Ukrainian Genocide, 1932-1933” Oleh Romanyshyn

political strata of the Ukrainian society. The stated aim of this two-pronged onslaught was to subdue Ukraine as an independent entity, i.e. to turn it, in Stalin's own words, into a “fortress of socialism”. Hence, the political dimension of the Holodomor, which unmistakably points to the proverbial “smoking gun” of this genocidal crime against the Ukrainian people.

And now with appreciation

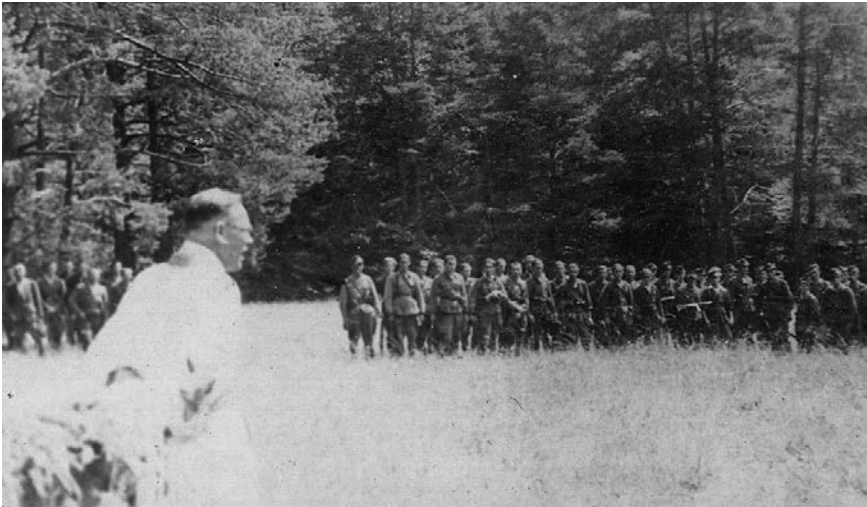
Western government archives and for making public the testimony of Holodomor eyewitnesses Gareth Jones and Mendel Osherowitch; to archivist Iroida Wynnyckyj for access to Holodomor materials of the Ukrainian Canadian Research and Documentation Centre; to Bohdan Cherniawski for thoughtful suggestions regarding the Holodomor medical aspects; to Borys Buniak, MD, for providing medical data on



БАНДЕРІВСЬКИЙ БЕРЛІН



Богдан Гук-«Скала»
(1922-1981).



Проповідь о. Василя Шевчука-«Кадила»
до вояків УПА на Святі Зброї, 1946 рік.

Цю дивовижну історію я дізналася зі спогадів упівця Богдана Гука. Схоже, що вона дуже вразила досвідченого вояку. Мова йде про самоорганізацію дітей в одному із сіл, що знаходилося біля міста Сянока — Воля Володська. Те, що діти люблять наслідувати дорослих, ні для кого не є чимось несподіваним. Свого часу за спробу влаштувати "войну" мене й мого товариша Грицька так вишпетила його бабця, що я на довгі роки стала пацифісткою. Але якби ми знали, що робили діти у Волі Володській у 1945 році, то ми б точно організували повстанську сотню, і батьки про це б не знали.

Якось влітку автор спогадів навідався із санітарами до села Воля Володська. Один з них почув щось підозріле у кущах терну на околиці й за хвилину витяг за комір малого хлопця. "Дивлюсь, не старше 8-9 років, босий, в подертій свитині, зате в мазепинці, з дерев'яним крісом, поясом, дерев'яною гранатою, полотняною торбою на пістоль, та з лентою дерев'яних куль. Обличчя рішуче, відважне". Виявилося, хлопець "тримав стійку", тобто стояв на чатах. Звали його Івась, і йому було дуже соромно, що його спіймали. Упізнавши своїх, малий розповів, що належить до сотні Любка і попросив не розповідати, що його отак застукали зненацька. Повстанців вельми зацікавив сотенний Любка і вони вирішили дізнатися, що ж то за повстанець такий. Любком виявився хлопчик 11 років, напівсирота, який мав під своєю орудою дітлахів 6-8 років, був обізнаний із повстанською літературою, і проводив вишкіл сотні, який нічим не відрізнявся від вишколу дорослих. А своє село дітлахи називали "Бандерівський Берлін". Е, скажете ви, всі хлопці в таке бавляться. Так само думав і «Скала».

Який то хлопець, якщо він не має автомата чи пістолета. Але згадаймо, які це були страшні часи, і дитячі забави могли скінчитися трагічно. Діти стежили за появою ворога, бо завдяки їм вояки УПА і старші зв'язкові жодного разу не потрапили в засідку, бо після знайомства малим стали доручати найпростіші завдання. Дітлахи записували номери військових машин ворога, відстежували їхнє пере-

сування, і дотримувалися зразкової конспірації. Батьки не мали ні найменшого уявлення про те, що роблять їхні діти поза домом. Що вони знають назубок Декалог і Присягу, розуміються на видах зброї, копіюють її в дереві. І навіть займаються диверсіями. Один хлопчик — шестиліток ловив на своєму псі кліщів і випускав їх там, де сідали вороги. Ілько взагалі мав талант організатора від Бога, бо в його сотні дисципліна була краща, ніж у дорослих. Щоб потрапити до сотні треба було принести 5 набоїв і скласти присягу "тримати язик за зубами".

Любка допомагав свого часу чистити зброю упівцям коли ті зупинялися на нічліг у селі, і це його надихнуло створити дитячий відділ УПА. У свої 11 років він зазнав справжнього тріумфу, коли на коні командира Лагідного разом з дорослим повстанцем проїхався по галявині перед своїм "військом": «Повагою і радістю палали його чорні очі, а гордість також розпирала груди. На осідланому коні самого командира побіч сотенного Громенка проїжджав перед виструнченими на лісовій поляні хлопцями своєї "сотні"». Потім Громенко зізнався, що поїхав на інспекцію Любкової сотні задля жарту, а повернувся "морально збудований на все життя". Він не сподівався такого вишколу від дітей 6-10 років, обідраних, часом голодних, які досконало відтворювали у дереві зброю, стояли на чатах, мали криївки. А коли вороже військо ставало на постій, цупили патрони, бодай кілька. Зброю вони би потрапили вкрасти, але їм це було заборонено: за таке могли спалити село. Патрони вони зберігали в сухому місці, і якось врятували життя повстанцям, у яких скінчилися набої. Принесли аж 800 набоїв, які збирали 2 роки. Так само вони протикали шини у ворожих автівах і різали намети.

Любка дочекався ще одного свого тріумфу. Повстанці нагородили його іменною зброєю — автоматом. Він був непридатний для упівців, але ще стріляв. Сотенний Любка просив командування про серйозніші завдання, ніж розповідання пошти, і в нього сльози стояли на очах, коли йому відмовили.

Коли енкаведисти прочісували

ліси у 1947 році, босонога сотня, хоч старші їм це забороняли, маскували криївки з їжею і зброєю, і жодну не вдалося знайти в лісах біля Волі Володської. Дорослі упівці навіть не здогадувалися, що малі знають місцезнаходження кожної криївки. І жодна дитина з сотні не зрадила, не перейшла на бік ворога.

Село Воля Володська, тобто Бандерівський Берлін, було виселене внаслідок операції "Вісла" десь між 10-15 травня 1947 року.

Про те чи вижив сотенний Любка, автору мемуарів нічого не відомо. Ще хочу додати, що у Волі Володській на горі Гостре був повстанський цвинтар. Туди звозили тіла вбитих повстанців і ховали їх з почестями. Село, хоч і було 17 км від Сянока, але віддалене від основних доріг. А духівником сотні Громенка став у 1946 році отець Василь Шевчук ("Кадило"), що приєднався до УПА ще у 1944 році і вважається одним із найхаризматичніших капеланів УПА. Він безперечно знав сотню Любка і міг би залишити про маленьких героїв спогади, якби його не розстріляли у 1948 році на подвір'ї в'язниці у Ряшеві. Про отця Василя знято документальну стрічку "Отець Кадило" і видано спогади.

Як відбувалося виселення? Приїжджали військові і наказували зібратися впродовж 20 хвилин. Потім їх відвозили до Освенцима, що дуже лякало українців, які знали, що таке Освенцим і Бухенвальд. Серед вивезених були і переселені до Волі Володської вцілілі мешканці села Павлокома, в якому було вбито польськими карателями понад три сотні мирних українців ще у 1945 році. Чи був звідти Любка, чи з Волі Володської — невідомо. З Волі вивезли 370 мешканців, серед них Любкову сотню. Чи спробував він утекти, чи залишився і чи доїхав до місця призначення — на колишні німецькі землі, які допоміг повернути полякам сталін? На той час йому було щонайбільше 13 років. Бандерівський Берлін залишився тільки у споминах маленьких вояків з дерев'яними карабінами.

Фото: «Локальна історія»

Галина Пагутяк, письменниця, лавреатка Шевченківської премії з літератури, «Локальна історія»

«ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ МОЖНА БУЛО Б УНИКНУТИ»

Борис Джонсон назвав "глибоку інституційну провину" НАТО. Якби Україні дозволили долучитися до Альянсу, повномасштабного вторгнення росії могло б і не відбутися.

За словами Джонсона, саме колективна невизначеність НАТО, яка тривала достатньо довго, стала фатальною. За цей час владімір путін встиг подумати: "ну добре, вони несерйозно".

"Існує глибока інституційна провина НАТО. Тому що, якби Альянс виконав те, про що говорив, і дійсно поставив українців на правильний шлях до членства, є аргумент, що путін не зробив би того, що він зробив", — наголосив Джонсон.

Політик зауважив, що демократія відступає, а автократія отримує своє. Джонсон висловив сподівання, що вторгнення росії в Україну стане кінцем цього. Що Захід, нарешті, скаже путіну: "це все, ми кладемо тебе назад у коробку".

НАТО має готуватись до атак росії

У "The Times" наголосили, що НАТО має готуватися до ракетних атак росії по всій території НАТО. Зокрема, мовиться про удари по об'єктах, розташованих у глибокому тилу Альянсу. Саме тому країнам Європи варто готуватися. Зокрема, спростити бюрократичні процедури. Окрім того, державам рекомендують дозволити одна одній використовувати військову техніку та спорядження одна одної у період кризи.

Мар'яна Бекало, «24 канал»

«ЗБРОЯ ДЛЯ УКРАЇНИ — ЦЕ ШЛЯХ ДО МИРУ»

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг закликав посилювати підтримку України, щоб зміцнити її позиції на полі бою і, відповідно, на майбутніх переговорах.

Про це він сказав у Вашингтоні.

«Справедливий мир вимагатиме від президента путіна усвідомлення того, що він не отримає бажаного на полі бою. Москва повинна прийняти рішення, досягнуте шляхом переговорів, в якому Україна переважатиме як суверенна, незалежна держава», — сказав Єнс Столтенберг.

Він наголосив, що майбутні події за столом переговорів будуть нерозривно пов'язані із ситуацією на полі бою.

«Тому, якщо ми хочемо тривалого, справедливого миру, ми повинні надати Україні більше зброї та боєприпасів. Зброя для України — це шлях до миру», — додав Генеральний секретар НАТО.

Єнс Столтенберг розповів, що на зустрічі із членами Конгресу США обговорюватиме з ними підтримку України.

«Я впевнений, що всі члени НАТО, а також Сполучені Штати продовжуватимуть надавати підтримку Україні, тому що це в інтересах нашої власної безпеки... Сьогодні це Україна, завтра це може бути Тайвань. Тому в наших інтересах забезпечити перемогу України як суверенної незалежної держави, і підтримка, яку ми надаємо, має велике значення», — додав він.

«АрміяInform»

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО: «Я — УКРАЇНЕЦЬ! ОСЬ І ВСЯ МОЯ АВТОБІОГРАФІЯ»



Василь Симоненко — один із казинового грона шістдесятників, який писав так само яскраво, як і жив. Званий сурмачем епохи і вітязем молододі української поезії, він своїми рядками творив національну ідею. Обравши шлях будівничого національної самосвідомості, прожив укр-рай коротке життя, але лишив по собі глибокий слід у нашій літературі, в серці народу. У різний час його іменем було названо п'ять (!) літературних премій. І хоч його вшанували не за життя, але й нині в Ютубі є записи, на яких поет читає свої вірші. Скористаймося ж такою можливістю на початку сотого року від його дня народження! Згадаймо разом, яким був той, хто так сказав про себе: «Я — українець! Ось і вся моя автобіографія».

8 січня 1935 року він народився в самому серці української землі, в Біївцях на Лубенщині Полтавської області. За розвідками Петра Жаботинського, по матері походив з козацького роду, засновником якого був Панас Щербань, волосний писар у Тарандинцях. Згодом Василь ходив туди до школи, долаючи з 8 класу по 9 км в один бік. Мати його, Ганна Федорівна, сама піднімала сина. Мала чудовий голос, в юності воліла стати вчителькою, вступила до педінституту, але обставини змусили повернутися й понад 25 років пропрацювати в колгоспі. «У мене була лиш мати та був іще сивий дід. Нікому не мовив «тато» і вірив, що так і слід», — писав про дитинство Василь. Батько, Андрій Симоненко, за одним із джерел, «самодіяльний актор, учитель і художник», пішов із родини невдовзі після народження сина. Повернувши собі дівоче прізвище, мати лишила синові батькове. Завжди підтримувала потяг Василя до книжок і над усе бажала йому щасливої долі. Відмовляла тим, хто сватався до неї, побоюючись, що в сина не складуться стосунки з вітчимою. А ще припускала: раптом після війни повернеться Андрій? Той повернувся — але не до них...

Закінчивши школу із золотою медаллю, Василь здобуватиме фах журналіста в Київському університеті ім. Т. Шевченка. Отримавши диплом, потрапить на роботу до Шевченкового краю. Відточуватиме своє перо в редакціях «Молоді Черкащини», «Черкаської правди», «Робітничої газети». Андрій Симоненко неспо-

дівано завітає до сина, коли той уже матиме власну родину. Василь при-вітає, пригостить, запросить переночувати нежданого гостя. На ранок скаже: «А тепер, батьку, будьте здорові. Ви пізно прийшли до мене; я в дитинстві вас виглядав щодня».

СИН РІДНОЇ ЗЕМЛІ

Уявити, яким він був тієї пори і трохи згодом, наприкінці свого короткого 28-річного життя, можемо за спогадами його оточення. Худорлявий, аж кострубатий, середнього зросту, чорночубий, із помірною за-смагою та по-сільському зачесаною чуприною, у блаженному й вицвілому, немов розчиненому в коромислах диму, сіро-білому плащику, мав по-чоловічому чоласте обличчя з гострими, випуклими кризь зем-листозжовклу шкіру жовнами. Вдумливий був, спостережливий, серйозний. З-поміж інших його виділяло хіба характерне полтавське «ель» та ще іронічність (найперше стосовно себе) — і прихована за цією іроніч-ністю схильність до самоаналізу. Із ним не можна було сперечатися; не висловлював квапливих напівдумок, про все подумав і там, де інші багато й неясно говорили, — мовчав. Уперто, насуплено дивився в корінь, і сам, наче корінь, вийшов із землі, з органічного любов'ю до неї і свого селянського роду. Зізнавався: «Бо у мене стукотить у грудях Грудочка любовної землі». А ще стверджував: «Є в мені щось від діда Тараса і прадіда Сковороди». Чи ж лише по-етичний стиль мав на думці, а чи й споріднені прагнення серця?

Про пістет поета до Шевченка можемо судити хоча би з того, що на Тарасову гору в Каневі вони з Аллою Горською, як до найвищої святині, піднімалися босоніж...

Не дитиною чи школярем — уже студентом написав перші поетичні рядки. Та за життя вийшли лише одна казка й лірична збірка. Творив і прозу, та найголовніше сказав, від-бувшись як Поет, у час, коли на зміну хрущовській «відлізі» почали приходити перші «заморозки». Писав сміливо, гучно, не добираючи мета-фор чи алегорій, аби захистити себе від ймовірних нападів влади, і ця сміливість думки привертала увагу й недругів, і однодумців до творчості молодого журналіста. Його самви-давні поезії, що являли собою сатиру на радянський лад, розповідали про важке життя радянської людини, тав-рували російський шовінізм, «влу-чили у свій час» і фактично поклали початок українському руху опору 1960-70-х років. Після дивом надру-кованого вірша про хрущова, напи-саного на початку 60-х, де згадува-лися й бородавки «вождя», і куку-рудза, Василя — до речі, члена кпрс — оповідали, навіть викликали в москву. Там під час особистої роз-мови на хрущовське зневажливе: «Таких, як ти, писак у мене багато» поет буцімто відповів: «...Але я, їй-Богу, один». А з іншого боку, в його творах не злічити зізнань у любові до України, Батьківщини, матері. Певно, кожному українцеві знайомі

рядки: «Ти знаєш, що ти — люди-на?», «Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки Бать-ківщину», «Маю я святе синівське право З матір'ю побути на самоті»...

«Друзі мої принишкли, про них не чути й слова. Друковані органи стали ще бездарнішими й зухвалі-шими. «Літературна Україна» каструє мою статтю, «Україна» знущається над віршами. Кожен лакей робить, що йому заманеться», — писав у щоденнику ранньої осені 1963-го, перераховуючи видання, звідки от-римав «гарбузи»... Натомість одно-думці Симоненка вже тоді високо оцінювали його творчість, особливо ж громадянську мужність поета. «... Він тільки випишувався, тільки по-чинався. Йому, відірваному від сто-лиці та її новацій, було найтяжче. Симоненкові судився найдовший шлях у поезію і — на пекучий сум — найкоротше життя», — згадувала Ірина Жиленко.

ІЗ КИМ ДРУЖИВ, КОГО ЛЮБИВ...

Товариський за характером, Василь ще в університетському гуртожитку подружився з багатьма однодумцями, зокрема, із Миколою Сомом. Та й у черкаських редакціях швидко ставав своїм. Перш ніж отримати там квар-тиру, мусив відпрацювати місяць на будівництві, та його друзі, бажаючи допомогти, лише за один день спіль-но виконали місячну норму роботи! Дорожив дружбою із Аллою Гор-ською, Євгеном Сверстюком, Іваном Дзюбою. Найтепліші стосунки скла-лися із Іваном Світличним, у якого зупинявся, приїжджаючи до Києва, ділився творчими задумками. Саме в Світличного Василь «начитував» на Іванів магнітофон нові поезії, завдя-ки чому було збережено багато неопуб-лікованих тоді (та й довго ще по-тому) творів Симоненка. І саме зав-дяки Світличному вони знайшли шлях до «самвидаву», а потім і на Захід, згадував Іван Дзюба. І тоді, коли життя поета вже котилося до обрїю, його друзі не лишилися ос-торонь: провідували, привозили ліки, підтримували як могли. А потім до-клали зусиль, аби його ім'я, його рядки на повний голос зазвучали в Україні, були належно вшановані, стали пам'ятні кожному з нас.

Однокурсники згадували: ще сту-дентом Василь міг одружитися із любою тоді його серцю поеткою Та-марою Коломієць, але не склалося. Згодом, потрапивши на практику до Черкас, зустрів у редакції юну кур'єр-ку друкарні, невдовзі зізнавшись їй: «Люся! Люся! Я боюся, що влюб-люся». У наступних віршах уже стверджував: «Прийшла любов, не-прохана й неждана, — Ну як мені за нею не піти?!» А що залицявся до Люсі не він один, то намагався «при-чарувати» дівчину, зокрема, й особ-ливим вином із троянд. Робити його навчили під час відрядження до Таль-ного, іще й легенду розповіли, як, скуштувавши такого вина, в садів-ника закохалася княжна. Тож Василь, згадував журналіст Микола Сніжко, у вирішальний момент надумав і

собі пригостити свою обраницю — «Люсю-малюсю» або «Люсьєн», як називав її, саморобним вином «Си-моне», іще й пообіцявши щовесни робити для неї таке. Для того пе-люстки цілого кошика рожевих тро-янд слід було перем'яти руками з цукром, додати води, коли пустять сік, а потім — чекати, поки заграє. Певно, вино зіграло свою роль, бо в 22 роки Василь уже й одружився. Тоді ж забрав до себе матір. Коли знайшовся Олесь, аби дати синові таке ім'я, мусив писати заяву до го-лови міськвиконкому. Мешкали вчо-тирьох у двокімнатці з видом на Дніпро. На жаль, дві зовсім різні жінки не надто порозумілися під од-ним дахом. Крім того, Люся не сприй-мала палкого захоплення чоловіка літературою і була проти його частих відряджень. Закрадалися й ревності в сімейне життя. Хоча в лікарні Люся була біля чоловіка, і коли овдовіла, зберігала його листи, які з часом було видано, дарма що мала нову родину. Та й за старенькою Василе-вою мамою після інсульту доглядала разом із сином, невісткою й онучкою, зрештою пішовши за обрїй раніше від Ганни Федорівни.

У спогадах про Симоненка трап-ляються й згадки про Ніну Черняк, у тому числі — про романтичне ставлення до неї поета. За словами Ніни Іванівни, саме їй у важкий час Василь присвятив рядки одного зі своїх найвідоміших віршів — «Ти знаєш, що ти — людина?». Це до-помогло жінці здолати тодішню жит-теву кризу. Насамкінець талановита поетеса й журналістка наголошувала: Василь Симоненко лише підтримував її тоді, як початківцю-поетку, але любив просто як сестру, вони були тільки друзями.

РОЗСТРІЛЯНІ ІЛЮЗІЇ Й НАДІЇ

Київ притягував Симоненка сто-личними можливостями: бути в курсі літературних новин і тенденцій, спіл-куватися з багатьма творчими людь-ми, мати поживу для душі й серця. Мав змогу перебратися туди, та не хотів кидати Шевченків край, мріючи обійти його увесь. Столиця ж манила ще більше, відколи в час хрущовської «відліги» навесні 1960-го там за-снували Клуб творчої молоді, учас-никами якого стали добрі друзі поета. Василь теж долучився до роботи клубу: виступав на літературних творчих вечорах, зустрічався з сіль-ською і робітничою молоддю. Волів розбудити в своїх слухачах приспану національну гідність, надихнути до національного відродження. Із цих поїздок повертався до Черкас спов-неним творчих сил і натхнення.

За ініціативи учасників Клубу було розпочато пошуки місць масових поховань жертв сталінських репресій. Молода творча інтелігенція прагла, аби жоден злочин минулого не за-лишився прихованим, а його вину-ватці — непокараними. До складу створеної спеціальної комісії увійшов і Василь. 1962 року, опитавши людей у десятках сіл поблизу столиці, він

➤ Закінчення на стор. 15

разом із Лесем Танюком і Аллою Горською виявили місця поховання розстріляних НКВС у Києві в період 1937-1941 років на Васильківському та Лук'янівському кладовищах, а також у Биківнянському лісі, де на них чекала наймоторошніша знахідка — урочище, в якому більшовицькі кати ховали сліди своїх злочинів. Попри те, що більшість місцевих мешканців, побоюючись за власну безпеку, «тримали язик за зубами», знайшлися й ті, хто наважився допомогти в цих пошуках. Приїхавши на місце, друзі побачили якимсь дивним предметом, а придивившись, із жахом збагнули: то був людський череп, із діркою від кулі. Ще два такі черепи позначали лінію воріт... Вражений побаченням, Симоненко в числі інших учасників Клубу долучається до написання Меморандуму на адресу Київської міськради, в якому вимагалось оприлюднити місця масових поховань і вшанувати пам'ять загиблих. Для тих, хто підписав, це не минуло безслідно: «відлига» безповоротно завершувалася, і до часу замаскований маховик репресій знову починав розкручуватися. За Симоненком встановлюють нагляд. Певно, тоді й написав ці рядки: «На цвинтарі розстріляних ілюзій уже немає місця для могил...»

Того самого 1962-го Симоненка спіткав драматичний інцидент, який мав для нього трагічні наслідки. Проводжаючи на вокзалі в Черкасах знайомого, він обурився відмовою буфетниці продати пачку цигарок за кілька хвилин до обідньої перерви. На суперечку нагодилися чергові міліціонери, попросивши показати документи. А побачивши журналістське посвідчення — без пояснень скрутили руки й потягли Василя до кімнати міліції, а звідти — до «воронка». Наступного дня колеги розшукали Симоненка аж у Смілі, за 30 км від Черкас. Дозвіл забрати його журналістам дали лише після втручання секретаря Смілянського міськкому партії. Сівши в машину, якою за ним приїхали колеги, Василь показав руки в синцях, розповівши: били його довго, сильно, професійно, аби не лишилося слідів, від чого зрештою «ніби щось обірвалось усередині»... Винуватців ніхто не шукав. Дехто з друзів припускав, що побиття могла спричинити згадана вище зустріч Василя з хрущовим, хоча цю версію спростовував чи не найближчий до Василя Микола Сом. Саме з того часу 28-річний Симоненко почав страждати від болю внутрішніх органів,

а згодом потрапив до лікарні. Про його діагноз казали різне: згадували про хворі нирки, припускали, що саме побиття приречило на повільне вмирання. Микола Сом через роки стверджував: іще до побиття у Василя діагностували рак, а жорстока наруга пришвидшила його розвиток...

Навіть перебуваючи у важкому стані в лікарні, Василь і тоді цікавився всім, що відбувалося за її стінами, радо спілкувався з київськими друзями, котрі щотижня приїздили до нього. Сам до останнього записував у блокнот поетичні рядки. Восени 1963-го, наче підсумовуючи своє спілкування із «вождем», написав: «Маленьке — не смішне, Адже мале і зерня, що силу велетням і геніям несе. Мале тоді смішне, коли воно мізерне, коли себе поставити над усе. Але, скажіть, хіба такого мало, Хіба такі випадки не були, коли мале, як прапор, піднімали, і йшли за ним народи, мов осли?...»

ПІСЛЯ ОСТАННЬОЇ КРАПКИ

...Холодного грудневого дня після останнього прощання з поетом кияни поверталися до столиці, везучи з собою його архів і записи творів, яким сподівалися дати раду. До 29-го дня народження Василя не дожив менше місяця. Дещо з його творів друзям вдалося видати вже 1964-го. Роком пізніше за кордоном, у мюнхенській «Сучасності» надрукували його щоденникові «Окрайці думок» та вірші, які не побачили світу вдома. Система не пробачила того: наступна можливість трапилася лише через майже півтора десятиріччя.

...Наприкінці своїх днів Симоненко написав листа до СПУ із проханням подбати після його відходу про родину, особливо про матір, убезпечивши від голодної смерті колишню колгоспницю, яка не мала жодної пенсії. За якийсь час їй виділили й однокімнатку в тому самому будинку, де мешкала у Василя. Нову оселю Ганна Федорівна перетворила на світлицю сина. Через 32 роки, 1995-го, саме вона отримала його Шевченківську премію, якою творчість Василя Симоненка відзначили посмертно (іще й навіп із живим письменником Василем Захарченком, так само поділивши й грошову складову — тоді це була 1 тис. грн). 1998-го неньку поховали поруч із сином... Того ж року в Черкасах у його робочому кабінеті відкрили кімнату-музей. Пізніше іменем поета назвали Літературно-меморіальний музей у Черкасах і ще один — у його Біївцях

на Полтавщині.

Без сумніву, доживи Василь Симоненко до наших днів, він був би серед глашатаїв Української Свободи. Адже на кожному з його листів, що зберігалися в Світличних, у верхньому лівому кутку каліграфічно виведене таке близьке кожному з нас нинішніх — «СЛАВА УКРАЇНИ».

Фото: Вікіпедія
Ольга Гойденко,
«Порадниця»



OMNI 1 - ON
субота - 8 PM
вівторок - 11 PM*
п'ятниця - 9 AM*
субота - 7 AM*

OMNI - АВ
неділя - 8 AM
вівторок - 1 PM*

OMNI - ВС
неділя - 8 AM
вівторок - 10 AM*
п'ятниця - 2 PM*

*Повторення

КУПУЄТЕ ЧИ
ПРОДАЄТЕ, -
ПОСИЛАЙТЕСЯ
НА ОГОЛОШЕННЯ В
«ГОМОНІ УКРАЇНИ»!

ПЕРЕДПЛАТИТЬ
ГОМІН
УКРАЇНИ

ОГОЛОШЕННЯ

Тел.: (416) 516-2443
Факс: (416) 516-4033
e-mail: homin@on.aibn.com



Steve
905-385-8332

Specializing in: Classroom Teacher
Senior Driver Education In-Car Educator
80+ Licence Renewal D.C.A



ПОСТУП
українська радіопрограма
Щонеділі 9-10 год. вечора
на хвилях FM 88,9
у прямому ефірі

www.cirvfm.com

Новини з України та світу
Інтерв'ю та дискусії
Замовляйте у нас музичні вітання

Слухайте і підтримуйте нас!
Розрахунковий рахунок #43282
у кредитовій спілці Будучність

Керівник і ведуча - Любомира Матвіяс

Tel. 647-550-5735

e-mail:
ukrradiofm@gmail.com



Steve M. Woloshyn
Sales Representative



Office: 905-565-9200
Fax: 905-565-6677 Cell:
416-823-5551

7045 Edwards Blvd.
Suite 401 Missis-
sauga, ON L5S 1X2

www.SteveWoloshyn.com
Email:swoloshyn@trebnet.com

Пам'ятайте, що з кожного продажу я жертвую, у Вашому імені,
\$500 на Euromaidan для допомоги українським військовим.

**FRIENDS OF UKRAINE
DEFENSE FORCES
DONATE TODAY**

**Будьмо в
КОНТАКТ-і**



ONTARIO: Thursday at 10:00 PM
Sunday at 3:00 PM
Tuesday at 8:00 AM

ALBERTA: Sunday at 10:00 AM

British Columbia: Sun 11:00 AM

Next GEN!

ON: Thu at 11:00 PM, Sat at 9:30 PM, Sun 4:00 PM

AB: Thu at 1:30PM, Sat. 1:30 PM BC: Sat at 11:00 AM

ALBERTA KONTAKT: AB: SUN 3:00 PM, Mon 8:00, Tue 3:00 PM

ON: TUES 7:00 AM BC: SAT 15:00

STUDIO@KONTAKT.CA

Купівля та продаж нерухомості !



- Професійна допомога при купівлі та продажі будинків, квартир, бізнесів
- Допомога в отриманні mortgage
- Безкоштовні консультації

БОГДАН ПОПОВИЧ
Sales Representative

E-mail: bpopovych@trebnet.com

(Not intended to solicit agencies of any kind)

Cell: (416) 882-3490



ОСОБЛИВІ ВІДСОТКИ

5.35%*
13 місяців

CAD

4.00%**
12 місяців

12 місяців

USD

NEW MONEY ONLY

Завітайте до відділу Кредитової Співки
Будучність або на сайт bcuifinancial.com.

* Terms and conditions apply: 13-month terms only; NEW and EXISTING money; includes Registered and Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from January 9, 2024. Rates are annual and subject to change.

**** Terms and conditions apply: 12-month terms only; NEW money only; includes Non-Registered Funds. We reserve the right to change, extend or withdraw this offer at any time. Offer valid from January 9, 2024. Rates are annual and subject to change.**

BCU  Кредитова Спілка Будучність

КС Будучність може допомогти
вам збільшити свій внесок в RRSP
за допомогою кредиту **RSP Loan***

1 рік PRIME • 2 роки PRIME + 0.25%

Внесення максимальної суми вашого дозволеного розміру вкладу може допомогти вам збільшити податкові відрахування, заощаджуючи ваші важко зароблені гроші та допомагаючи вам спланувати своє майбутнє.

Кредит **BCU RSP Loan*** може допомогти вам зменшити податок на прибуток.

КС Будучність допоможе вам взяти кредит вже зараз,
і ваші пенсійні заощадження зможуть збільшуватися
з нашою допомогою для вашого майбутнього.
Наші спеціальні відсотки на кредит **BCU RSP Loan***
допоможуть вам легко досягти своїх пенсійних цілей.

**Дайте вашим
заощадженням
поштовх із
VSCU BOOST!**

Особливі відсотки на заощадження GIC, TFSA, FHSA, RRSP & RRIF*

5.50%*
6 місяців

6 місяців

КРАЙНЯ ДАТА ДЛЯ ВКЛАДІВ

Вклади у RRSP протягом перших 60 днів 2024 р. можуть бути використані для зменшення бази оподаткування при декларуванні доходів за 2023 податковий рік. Крайня дата для вкладів RRSP за 2023р - четвер, 29 лютого 2024.

Завітайте до найближчого відділення КС Будучність або vcsifinancial.com, щоб дізнатися деталі.

*** Terms and conditions apply.**

*** Terms and conditions apply.**